

BEWERKEN

Jaargang 11
September 2010

Duurzaam bouwen: iedereen kan er beter van worden

Duurzaam bouwen geen hype, maar een blijvertje

Sterft motie Vendrik zachte dood?

No time to waste!

Wetenschappelijke studie naar voordelen van recycling

FRD INTRODUCEERT 'S WERELDS STILSTE SLOOPHAMER

FX - De revolutie in hamers voor minigravers.

De nieuwe FRD FX Serie voor de eerste maal gepresenteerd in 2010

Een nieuw ontworpen mono bloc cilinder zonder trekbouten, eenvoudig verwisselbare slijtdelen, meer vermogen bij lagere geluidsniveaus, alles in wereldberoemde FRD kwaliteit!

Als eerste van de wereldproducenten van hydraulische hamers, volgt FRD de EU richtlijnen voor het drastisch minimaliseren van geluid en trillingen op de werkplek.

In samenwerking met de Technische Universiteit van Tokyo, kon FRD het geluidsniveau van de nieuwe hamers enorm reduceren. Een geheel nieuwe ontwikkeling van het impactmechanisme minimaliseert de afgifte van trillingen aan de graafmachine, alsook de trillingen zoals ondervonden door de machinist. Door deze nieuw ontwikkelde hamerbody, met een volledig gesloten frame met rubberen plug servicepunten, en met een nieuw, wereldwijd gepatenteerde beitelconstructie, kon een aanzienlijke geluidsniveaureductie van **ZdB** worden behaald.

Omdat FRD de toegepaste materialen middels een nieuw productieproces heeft geoptimaliseerd, is een hogere efficiëntie bij eenzelfde werkgewicht gegarandeerd. De vijf FX serie hydraulische hamers hebben een werkgewicht variërend van 66 tot 300 kg en zijn bestemd voor minigravers van 0,5 tot 7 ton. Alle hamers zijn uitgerust met een mechanisme voor het verstellen van oliestroom en druk, hetgeen op elk moment een optimale interactie tussen aanbouwdeel en graafmachine garandeert.

Vanzelfsprekend voor FRD is de FX serie uitgerust met eenvoudig verwisselbare slijtdelen. Deze hoge kwaliteitsdelen verzekeren de hamers van een lange levensduur, ook voor de professionele gebruiker, zoals verhuur- en sloopbedrijven. Bij deze hightech FRD aanbouwdelen is eenvoudig onderhoud voor machinist en technicus gegarandeerd. De beitelbus kan eenvoudig worden vervangen. Eenvoudige toegang tot de beitelborging maakt het vervangen van de beitel simpel en makkelijk.

Zoals gewoonlijk heeft FRD 3 verschillende frametypen voor alle beschikbare modellen:

- 1) Hamerserie FX15 t.e.m. FX55 in StandaardFrame Versie
- 2) Hamerserie FX15 S t.e.m. FX55 S in Stille Versie
- 3) Hamerserie FX15 XS t.e.m. FX55 XS in Extra Stille Versie.

Afsluitend zetten wij de voordelen van de Fx serie voor u op een rij: minder hoog (compact); lagere massa; meer power; minder geluid; minder trillingen; zeer duurzaam; eenvoudig onderhoud.

Met de FX serie biedt FRD haar klanten het meest geschikte, meest stille en meest krachtige aanbouwdeel voor de komende jaren.

Saes International BV is reeds meer dan 20 jaren de exclusieve distributeur van Furukawa Rock Drill (FRD) sloopgereedschappen voor Nederland, België en Luxemburg. FRD biedt een breed gamma hoogwaardige sloopgereedschappen, bestaande uit ondermeer rippers, hamers, vergruizers, scharen en rotatiefrezen, welke alle superieure prestaties leveren. Zo is de FRD hydraulische sloophamer de meest verkochte sloophamer wereldwijd.

Saes International BV verenigt geweldige producten met een geweldige ondersteuning. Of het nu gaat om het op voorraad houden van slijtdelen, het onderhouden in een minimum tijdsbestek, of om spoedreparaties op locatie, wij bieden u elke ondersteuning, wanneer dan ook, waar dan ook. Tijdelijk extra capaciteit nodig? Een krap budget? Wij hebben het antwoord op al uw vragen. Meer informatie beschikbaar via www.saes.nl. Graag tot ziens.

FRD
FURUKAWA

Meer werken aan duurzame groei

In het recente advies 'Meer werken aan duurzame groei' onderstreept de SER de noodzaak het streven naar duurzame ontwikkeling serieuzer aan te pakken. Het kabinet moet hier een topprioriteit van maken.

[> pagina 4](#)

Wetenschappelijke studie naar voordelen van recycling

Het eerste exemplaar van de studie "Saving Materials" werd op 8 september 2010 in Perscentrum Nieuwspoord aangeboden aan Prof. Dr. H.H.F. Wijffels.

[> pagina 15](#)

Cover foto:
Menggranulaat als wegfundatie

Inhoud

- 3 Voorwoord
- 4 Meer werken aan duurzame groei
- 7 Duurzaam bouwen: iedereen kan er beter van worden
Duurzaam inkopen ook in RAW-systematiek
- 8 Opvulling hoort niet bij een recyclingmaatschappij
- 9 Sterft motie Vendrik zachte dood?
- 10 Nieuwe asbestregels vallen niet in goede aarde
- 11 KOMO: weet dat het goed is
- 12 Vormen LCA's bedreiging voor recycling steenachtige materialen?
- 13 Hoe remmingen toepassingsmogelijkheden recyclinggranulaten op te heffen?
Onverwachte overname van recyclingbedrijf Steenkorrel
- 14 Predikaat 'gevaarlijke stof' maakt vliegias onbruikbaar
Eerste RUD is geboren en noemt zich liever omgevingsdienst
- 15 Wetenschappelijke studie naar voordelen van recycling
- 16 Afvalstoffenbelasting op de helling?
- 17 Interpretatie Milieukeur betonproducten
- 18 Op die knoppen drukken dat het voor een ieder de goede kant op gaat
- 20 Nieuw hoofd afdeling Afval en Ketens
- 21 Aan de slag met omgevingsdienst
- 22 Hergebruik vooral lange termijnvisie
- 25 Redactieraad versterkt
Energie-investering fiscaal aantrekkelijk
- 26 Afval maken is geen kunst, een product wel
- 29 Van Dalen slaat zijn vleugels uit
- 30 Eerste 'groen gas'-certificaat uitgereikt in Veldhoven
- 31 Veel asbest illegaal gestort
- 32 Beelen zet LZV in voor transport
- 33 Niet-asbesthoudende golfplaten niet langer taboe
- 34 Steinert voorziet modernste sorteer-installatie ter wereld van scheidingstechniek
- 35 Bananas
Axiaal draagvermogen van palen
- 36 'Van Alkmaar de Victorie Prijs' Beste Onderneming
- 37 Telestack introduceert zwenkbare rupsmobile transportband
- 38 Rotterdam mikt op biomassa-beurs
Hiddink Winterswijk verder in afgeslankte vorm
- 39 1 miljoen ton gft-afval goed voor 150 miljoen kilowattuur groene stroom
50-Jarig jubileum feest, groot succes!
- 41 Powerscreen Pegson XH320SR bewijst zich bij Nederlandse klanten
Stougje vertegenwoordigt nu ook LUT Metalltechniek
- 42 Trackstack scheepslader VL serie
- 43 Kalender vakbeurzen, symposia en congressen

TraMat NEVELKANONNEN, reduceren STOF OVERLAST zonder wateroverlast

Stofoverlast veroorzaakt bij recycling, bouw- en sloopwerkzaamheden, in hallen of daarbuiten kan nu worden beperkt met een geringe hoeveelheid water. Daarnaast is het energieverbruik laag en de prijs messcherp.

Voorwoord

Geachte lezer,

Economisch gezien blijkt de recyclingsector in haar huidige omvang van steeds grotere waarde te zijn en naar de toekomst een de sector met een enorme potentie door verdere innovatie en door de export van kennis en kunde.

De sterren staan gunstig voor de recyclingsector

Niet voor niets dat de heer Van Loenen (hoofd cluster Duurzaam Ondernemen) van het ministerie van EZ aangeeft dat 'de trend van duurzaamheid, zelfs ten tijde van een economische crisis zich staande weet te houden'. Naast milieuhygiënische voordelen van recycling en de steeds belangrijkere rol binnen de grondstoffenproblematiek, blijkt dat recycling vanuit economisch oogpunt niet onderschat mag worden. Het ministerie van EZ ziet 'de recyclingbranche als een belangrijke speler'.

Ook van de Sociaal Economische Raad (SER) komt een voor bestuurders niet mis te verstaan signaal. In haar laatste advies 'Meer werken aan duurzame groei' schrijft de SER dat recycling op economisch gebied en werkgelegenheid 'excellent' scoort en 'er goede perspectieven liggen voor recycling- en afvalondernemingen'.

Europa geeft op verschillende manieren het belang van recycling aan. In de Thematische Strategie Afval is de afvalhiërarchie naar analogie van de Ladder van Lansink vastgelegd. In de 'Raw Material Initiative' wordt recycling als belangrijk aspect genoemd en in de 'Lead Market Initiative' wordt de recyclingsector benadrukt. Alle reden dus om niet te verzagen en om als Nederland te onderkennen dat, zoals Rinnooy Kan dit aangeeft: "Europese wet- en regelgeving onvoldoende prikkels bevatten" en uit economische overwegingen het advies om "...nationaal via normstelling de lat voor producenten en ketens steeds hoger te leggen".

De sterren staan voor de recyclingsector zeker op de wat langere termijn niet ongunstig. Echter, zoals al in het SER advies is aangegeven, mag en kan de overheid het zich niet permitteren om afvalbeheer geheel aan de markt over te laten.

Ook Herman Wijffels wees 8 september op de verantwoordelijkheid van de overheid. Bij het in het perscentrum Nieuwspoor in ontvangst nemen van het eerste exemplaar van het rapport "Saving materials" gaf de heer Wijffels aan "U heeft als EmsterOverleg een belangrijk initiatief genomen. De overheid moet zich als marktmeester opstellen en de richting aangeven. Daarbij zal het stevig aan moeten duwen tegen bestaande belangen."

Verder in dit nummer van BEwerken onder meer ook een interessant artikel inzake het Appèl van de voorzitter van het gezamenlijk College van Deskundigen Recyclinggranulaat, de heer Alblas, aan het adres van de overheid en een artikel over het onzalige proefballonnetje met betrekking tot de storttarieven, dat mede dankzij de duidelijke reactie van de recyclingsector vroegtijdig is lek geprikt.

Ik wens u veel leesplezier.

Jan Schuttenbeld
Voorzitter BRBS Recycling

Meer werken aan duurzame groei

In het recente advies 'Meer werken aan duurzame groei' onderstreept de SER de noodzaak het streven naar duurzame ontwikkeling serieuzer aan te pakken. Het kabinet moet hier een topprioriteit van maken. Het wordt tijd dat er een structurele innovatieaanpak voor duurzaamheid komt. Zo ontstaan kansen voor economische groei en werkgelegenheid.

Als gevolg van verkoking en wispelturigheid schiet de huidige aanpak tekort. Een heroriëntatie over de volle breedte is op korte termijn geboden. Er zijn dan ook grote stappen nodig om het begrip 'duurzaamheid' te revitaliseren. Opvallend is te constateren dat het SER-advies op onderdelen grote parallellen vertoont met de visie van BRBS Recycling. Zo wordt in dit advies onder meer gepleit voor een groter hergebruik van grondstoffen en materialen, moeten meer cycli in de toekomst gesloten zijn en dienen de inspanningen zich bovendien te richten op een vergaande reductie van CO₂. Doelstellingen die in de visie-documenten 'Naar duurzaam grondstoffenmanagement' en 'Kansen benutten, recycling in CO₂-perspectief' van BRBS Recycling centraal staan. Ook het d.d. 8 september jl. aan prof. dr. Herman Wijffels aangeboden rapport 'Saving Materials' van de Afval(recycling)bedrijven en milieubeweging verenigt in het Emster-Overleg onderstrepen deze doelstellingen nog eens.

Positief

SER-voorzitter dr. Alexander Rinnooy Kan geeft desgevraagd aan blij te zijn dat de in het advies uitgesproken lange termijn visie zo tot de verbeelding spreekt.

Inhakend op aangedragen voorbeelden van ongewenste effecten als gevolg van de Thematische Strategie Afval, LAP-2 en de lage verbrandingsstarieven op recycling van bouw- en sloopafval stelt Rinnooy Kan: "Deze belemmeringen onderstrepen nog eens de noodzaak van een heroriëntatie. Ons advies kan daarvoor als inspiratiebron dienen. Het wijst de weg naar een nieuwe – duurzamere - economie, waarbij hoogwaardig hergebruik en gesloten kringlopen de normaalste zaak van de wereld zullen zijn. Ook het fenomeen 'afval' kennen we dan niet meer. Dat alles is geen verre toekomstmuziek. Ik verwacht dat dit binnen 10 tot 20 jaar de realiteit kan zijn. Voor het zover is zullen we eerst een transitiefase moeten doorlopen. Daar kunnen we niet snel genoeg mee starten. Voor het nieuwe kabinet is er volop werk aan de winkel!"

Zonder gevolgen zal concretisering van dit ideale beeld niet blijven. Prijzen van producten en materialen zullen de duurzaamheidswensen weerspiegelen. Dat klinkt bepaald niet uitnodigend, maar er staat ook veel positiefs tegenover. Deze weg biedt nieuwe kansen voor economische groei en werkgelegenheid. Niet alleen door innovatie van technologie. "Met onze

kennis op recyclinggebied zal Nederland zich, zeker mondiaal gezien, nog meer kunnen onderscheiden en daarmee hebben we wellicht ook een nieuw exportproduct in handen," denkt de SER-voorzitter.

Incentives

Het verleden heeft aangetoond dat wil er zo'n omslag komen, 'incentives' nodig zijn. Zo kwam bijvoorbeeld recycling in ons land pas echt op gang na de introductie van de stortbelasting. Inmiddels is echter de invloed van 'Brussel' sterk toegenomen. Door de bank genomen gaat daar, wat recycling betreft, voor ons land nauwelijks inspiratie vanuit. Rinnooy Kan: "Die normstellingdiscussie is inderdaad een kwetsbare. Als Europese wet- en regelgeving onvoldoende prikkels bevatten, bieden die weinig soelaas. Daar ligt onmiskenbaar een uitdaging voor het kabinet en ons advies moet mede daartoe bewegen. Wij bepleiten dan ook, zowel nationaal als internationaal, via voortschrijdende normstelling op het gebied van energie- en materiaalverbruik, alsmede emissies, de lat voor producenten en ketens steeds hoger te leggen. Voor verhandelbare producten zal daarbij wel rekening moeten worden gehouden met de concurrentiepositie van het nationale en Europese bedrijfsleven.

Voor niet-verhandelbare producten (redactie: gebouwen en wegen) is de specifieke Nederlandse situatie van belang. Omdat Nederland dichtbevolkt is stuiten we al gauw op bijvoorbeeld Europese normen voor luchtkwaliteit."

In een eerder (uit eigen beweging) uitgebracht advies 'Nederland en EU-milieurichtlijnen' heeft de SER er daarom op aangedrongen dat Nederland op dat vlak meer pro-actief en strategischer moet opereren.

Toch is het bijvoorbeeld dwingend opleggen van een bepaald percentage materiaalhergebruik in gebouwen, niet bij voorbaat kansloos. En wellicht valt via bestemmingsplannen de energievoorziening op industrieterreinen eveneens te sturen. Zo zou niet te recyclen brandbaar bedrijfsafval via kleinschalige thermische recycling installaties zo'n industriegebied en wellicht de omringende omgeving van energie kunnen voorzien.

Duurzaamheid

Wat wordt precies onder duurzaamheid te verstaan? Zowel nationaal als internationaal wordt hier verschillend over gedacht. Uitgaande van toenemende schaarste zou de inzet toch zeker gericht moeten zijn op een zo hoogwaardig mogelijk hergebruik van secundaire grondstoffen. Helaas blijkt de praktijk weerbarstiger te zijn. Het grootste volume recyclinggranulaten bijvoorbeeld wordt nog altijd toegepast als fundatiemateriaal, terwijl het ook kan dienen als vervanger van zand, grind en zelfs gedeeltelijk als cement in beton. Voor hout geldt min of meer hetzelfde. Het kan dienen als brandstof, maar is ook als materiaal her te gebruiken, waarbij de energetische waarde altijd nog is te benutten. Rinnooy Kan: "Het echte duurzaamheidsdenken is in Nederland, onder invloed van trends als maatschappelijk verantwoord ondernemen relatief laat op gang gekomen. Eenduidigheid wat hieronder exact te verstaan, is er nog steeds niet. Zelfs over de functionele eisen rond 'Duurzaam inkopen' is nog altijd discussie. Gezien de diversiteit aan belangen kan ik mij dat ook goed voorstellen. De gedachte 'hoe hoogwaardiger hergebruik, hoe beter' deel ik overigens. Hout als 'renewable energy' vind ik echter niet bepaald creatief. Met deze secundaire grondstof zijn veel mooiere dingen te doen. Ik denk dat onder meer daar ook juist de

uitdagingen voor wat betreft technologie en innovatie in opgesloten liggen."

Verbrandingsbelasting?

Maar de huidige lage verbrandingsstarieven in ons land ontmoedigen recycling eerder dan dat zij deze bevorderen. Kan een te introduceren verbrandingsbelastingwet verduurzamingproces niet ver-

snellen? "Onze raad kan zich goed vinden in het inzetten van een fiscaal instrument om het verduurzamingproces te versnellen. In ons advies "Meer werken aan duurzame groei" geven wij ook aan hoe op verschillende manieren aan het principe 'de vervuiler betaalt' invulling kan worden gegeven," merkt de SER-voorzitter tot besluit nog op. ■

Fotografie: Christiaan Krouwels

"De Thematische Strategie Afval, LAP-2 en de lage verbrandingsstarieven op recycling van bouw- en sloopafval onderstrepen nog eens de noodzaak van een heroriëntatie."

LAVERMAN b.v.

Technisch Handelsbureau

MAGOTTEAUX
SHARDING A WORLD OF PERFORMANCE

• Gegoten slijdelen • MAGIMPACT • X-1

IPRALL-TEC

• Verwerkingsinstallaties voor puinrecycling
• Rotoren & onderdelen • Revise

Baur
WASCHINGMESSEN

• Messen voor Schneiders • Zeefforven
• Onderdelen GFT machines

Ludwig Krieger
SINCE 1879

• Kunststof- & rubber zeeffelken • ClipTec • Zeeffoos

SWT
SPECIALIZED WASTE TECHNOLOGY

• SWT afvalscheider • Trommelzefinstallaties
• Transportsystemen

**wagner
magnete**

• Magneetsystemen • Permanente magneten
• Elektrische magneten • Non ferro scheidere
• Metaaldetectiesystemen

BERGAUER
Bergbauwerkzeuge

• Slijtdelen uit Hardox 400 en Hardox 500
• Onderdelen voor grondverzetmachines
• Messenstaaf uit Hardox en HIL materiaal

MOERSCHEN
AUFBEREITUNGSTECHNIK

• Zeeffmachines • Transportsystemen
• Verwerkingsinstallaties voor zand- en grindindustrie

Prof. Anke van Hal “Duurzaam bouwen: iedereen kan er beter van worden”

“Duurzaam bouwen geen hype, maar een blijvertje.”

De economische crisis valt samen met de ecologische crisis. Lastig, maar er liggen ook heel veel kansen. Die boodschap hield prof. ir. Anke van Hal, hoog-leraar duurzaam bouwen aan de TU Delft en Nijenrode, eind mei de deelnemers van de FIEC-conferentie op Cyprus voor. “Omdat het economisch denken ter discussie staat, kun je naar andere oplossingen en nieuwe businesskansen op duurzaamheidsgebied gaan zoeken. Er is op dit moment heel veel aan het verschuiven. Wie wil kan z’n kansen grijpen.”

Van de EU een markt voor duurzaam bouwen maken: dat was het hoofdthema van het jaarlijkse congres van de FIEC, de federatie van Europese bouworganisaties. Behalve professor Van Hal traden tijdens dit congres ook andere prominenten uit de wereld van duurzaam bouwen op.

Boodschap

Sommigen reageerden enthousiast op haar boodschap, anderen wat minder. Maar het gezelschap was dan ook zeer gevarieerd. Van Hal: “Ik had wel de indruk dat de meeste aanwezigen vrij bescheiden waren over wat er in hun land op het gebied van duurzaam bouwen van de grond komt.

Nederland lijkt voorop te lopen, maar door sommige andere landen worden we rechts ingehaald. Bijvoorbeeld door het Verenigd Koninkrijk waar momenteel heel veel gebeurt.”

Meer sprekers

Er waren meer sprekers uitgenodigd en van sommigen sprak ook hun verhaal tot de verbeelding. “Persoonlijk was ik erg gecharmeerd van het Engelse verhaal. Eind jaren negentig heb ik onderzoek gedaan naar duurzaam bouwen in Europa. Nederland nam toen een goede middenpositie in, terwijl Scandinavische landen, Oostenrijk en Duitsland koplopers waren. Engeland en België bungelden een beetje onderaan. Daar is veel verandering in gekomen. Ook het Nederlandse verhaal over een CO₂-project vond ik heel inspirerend.”

Spinn-off

Druppelt duurzaam bouwen inmiddels ook in andere EU-landen door? Van Hal: “Duurzaam bouwen staat overal op de agenda. Mijn boodschap hangt daar niet van af. Als men het gevoel heeft dat duurzaam bouwen geen hype is, maar een blijvertje, dan wordt er serieus over businesskansen nagedacht. Maar een organisatie als de FIEC kan wel fungeren als een aanjager. Belangrijk is dat partijen niet op elkaar gaan zitten wachten. Dat heb ik ook in mijn bijdrage benadrukt. Iedereen kan initiatieven nemen en iedereen kan er beter van worden. Al is het zeker niet simpel. Maar de kansen liggen er meer dan ooit. Er zijn overal in Europa koploper, volgers en achterblijvers die nog niet durven. Voorop lopen is nog steeds heel

erg persoonsgebonden. Als een directeur van een bedrijf het echt ziet zitten, gaat het die kant op. Zo niet, dan wacht het bedrijf af. Leidinggevend hebben een heel belangrijke rol.”

Bron: Podium 2010 nummer 11

Duurzaam inkopen ook in RAW-systematiek

De criteria van duurzaam inkopen worden zodanig vertaald en geïmplementeerd dat zij makkelijk hanteerbaar worden voor RAW-bestekken. De RAW is een stelsel van juridische, administratieve en technische voorwaarden voor het samenstellen van bouwcontracten in de grond-, water- en wegenbouw (GWW).

Vanaf 23 juli is op de website van CROW een tervisielegging van de voorlopige RAW-teksten te vinden. Alle belanghebbenden kregen de mogelijkheid om binnen zes weken hun commentaar op deze teksten te plaatsen. Daarna worden de RAW-teksten over duurzaam inkopen definitief gemaakt.

Technisch Handelsbureau
Laverman b.v.

Tel. (+31) (0)172 47 51 53
Fax (+31) (0)172 47 65 04
www.laverman.nl

Postbus 250
2400 AG Alphen aan den Rijn
Distributieweg 31
2404 CM Alphen aan den Rijn

GEHA uw specialist voor slijttechniek

HARDOX® WEAR PLATE

Onder-schroefmessen
Op maat, of standaard voor o.a. Volvo, Caterpillar, Fiat, Komatsu.

Hardox messenstaal
In twee kwaliteiten 400 en 500 HB. In diverse maten leverbaar.

Dieplepel-tanden, type Caterpillar
Korte en lange tanden.

Gesmede shredder-hamers

Prallplaten en slaglijsten

Toepassingen:
• Breekinstallaties • Zeven • Stortgoten
• Transport installaties • Messen voor graafbakken • Tand- en ketting wielen • Kieperbakbekledingen

COMBI WEAR PARTS

Rups-kettingen

Onderrollen

Bovenrollen

- Snelle levering van:**
- Messenstaal in div. hardheden van 280 HB tot 500 HB
 - Profielstaal 101, 151, 203 en 254
 - Geha slijtprofielen met hardheid van 500 Brinell
 - Ombouwen bakken tot snelwisselsysteem
 - Lasthaken (incl. certificaat), verslijtbussen, draadkappers
 - Diverse hijskettingen
 - Rupsplaten
 - Aanlaskransen
 - Afschroefbare kranen
 - Sprocketsegmenten
 - Rupsbouten en moeren

GEHA B.V. Slijttechniek

HARDOX® WEAR PLATE

Grote Tocht 27, Westerspoor-Zuid
Postbus 2150, 1500 GD Zaandam
Tel.: (+31) 075-65 39 800
Fax: (+31) 075-67 02 456
E-mail: info@geha-zaandam.nl
Website: www.geha-zaandam.nl

België: Leon Giglio, GSM: (+32)0477-42 45 20

Opvulling hoort niet bij een recyclingmaatschappij

In 2005 verscheen de Thematische Strategie voor preventie en recycling van afval van de Europese Commissie. De boodschap was helder: Europa moet een recycling maatschappij worden. Drie jaar later kreeg deze visie beslag in de herziene Afvalkader-richtlijn. Naast meer nadruk op preventie zet de Kaderrichtlijn in op recycling. Daartoe wordt ondermeer ruimte gemaakt voor afval-einde criteria en zijn doelstellingen opgenomen voor huishoudelijk afval en voor bouw- en sloopafval.

De nieuwe doelstelling voor bouw- en sloopafval (70% recycling en nuttige toepassing in 2020) leidt tot hernieuwde aandacht. Momenteel loopt een studie in opdracht van de Commissie die de stand van zaken in de lidstaten in beeld moet brengen. Daarnaast bekijkt de Commissie hoe de 70% doelstelling gemonitord moet worden. De grootschalige recycling van bouw- en sloopafval in Europa lijkt alleen nog maar een kwestie van tijd.

Krimp in Zuid-Europa

Desondanks lijken de ontwikkelingen nog niet gunstig. Door de huidige crisis ontstaan vooral in Zuid-Europa problemen. In landen als Spanje en Italië zijn de bouwactiviteiten sterk gedaald. Daarmee samenhangend is ook de omvang van de recycling afgenomen. Overigens vormde recycling in deze landen nog lang niet de hoofdmoot, het meeste bouw- en sloopafval wordt daar nog gestort (niet zelden illegaal). In grote delen van Europa zal recycling eerst nog door een dal moeten gaan, voordat groei te zien zal zijn. Positieve verhalen komen uit Frankrijk, waar de 70% doelstelling aanleiding lijkt te zijn om eens goed naar recycling te gaan kijken. Daar komen nu de technische problemen naar boven, bijvoorbeeld de aanpak van asbest.

Opvulling – nog niet opgelost

In het kader van de lopende studie van de Europese Commissie is door de branche benadrukt dat 'backfilling' ('opvulling') een heilloze weg is. Opvulling kan conform de Afvalkader-richtlijn gezien worden als een vorm van nuttige toepassing, daarmee een bijdrage leveren aan de 70% doelstelling. Door de Commissie is aangegeven dat toepassing van bouw- en sloopafval onder constructies, op stortplaatsen en voor 'landscaping' als opvulling kunnen worden beschouwd. Ervaringen in diverse lidstaten laten zien dat opvulling een prettige manier kan zijn om zich van bouw- en sloopafval te ontdoen. Het willekeurig vullen van gaten wordt op deze manier een legale methode die bovendien bijdraagt aan de doelstellingen (en daarmee bijdragen aan het tot stand komen van een recycling maatschappij).

Gevolgen voor Nederland

Het bovenstaande zal zondermeer gevolgen hebben voor de ontwikkeling van recycling in landen, waar momenteel nog niet veel bouw- en sloopafval wordt gerecycled. In deze landen zal de goedkopere oplossing (opvulling) een voorname concurrent blijven van recycling. Zijn er ook gevolgen te verwachten voor Nederland? Vooralsnog niet. De verwerkingsstructuur voor bouw- en sloopafval is zeer goed ontwikkeld, evenals de regulering voor het toepassen van secundaire grondstoffen.

Sterft motie Vendrik zachte dood?

Op 13 april jl. schaarde een meerderheid van de Tweede Kamer zich achter de motie van Kees Vendrik (Groen Links), waarin hij aandrang met maatregelen te komen om het hergebruik van materiaal aantrekkelijker te maken. Vervolgens zijn de politieke verhoudingen na de verkiezingen op 9 juni jl. eufemistisch gezegd 'verschoven'. Groen is nu in de minderheid. Komt deze motie nog enige betekenis toe?

Het Landelijk afvalbeheersplan hanteert de term 'nuttige toepassing' zowel voor hergebruik van stoffen als voor verbranding in AVI's met R1-status. Daar de Thematische Strategie Afval ook al niet bepaald uitnodigend werkt als het gaat om hergebruik van materialen, rijst de vraag hoe de 'ladder van Lansink' in eer

te herstellen. De redactie vroeg Liesbeth van Tongeren, de huidige woordvoerder klimaat, energie, milieu, natuur en verkeer voor Groen Links in de kamer, naar haar insteek wat deze motie betreft.

"Aan de motie is tot nu toe op geen enkele wijze uitvoering gegeven. Gezien de gewijzigde politieke verhoudingen zal dat ook niet eenvoudig zijn. Toch zullen wij ons blijven inzetten voor een afvalloze maatschappij, met cradle-to-cradle als uitgangspunt. Voor het zover is, is er nog een lange weg te gaan. Bij elke stap op deze weg zullen we steeds moeten aftasten hoe ver je kan gaan om toch nog een meerderheid in de Kamer met je mee te krijgen," aldus Van Tongeren. Het lijkt vooral een kwestie van je kansen afwachten en benutten. Maar de ladder van Lansink blijft nog even actueel als 30 jaar geleden!

Genuanceerd

Verbranden met energierugwinning is overigens een optie die Van Tongeren niet per definitie wil afwijzen. "Met name in verstedelijkte gebieden valt hier ook moeilijk aan te ontkomen. Dat neemt niet weg dat ik persoonlijk graag zou zien als in de

Liesbeth van Tongeren, de huidige woordvoerder klimaat, energie, milieu, natuur en verkeer voor Groen Links in de Tweede Kamer

ontwerpfase al wordt nagedacht hoe op een milieuverantwoorde wijze met aan het einde van de levenscyclus gekomen producten kan worden omgegaan. Vanzelfsprekend prevaleert hergebruik daarbij boven verbranden. Die optie komt eerst in beeld als echt zoveel mogelijk her te gebruiken materialen uit de afvalstroom zijn verwijderd. Om dat te bewerkstelligen kunnen ontmoedigings- of stimuleringsmaatregelen een 'must' zijn. Helaas wijst de praktijk soms uit dat daarbij de 'vergroener betaalt en de vervuiler erbij wint. Gelet op het economisch tij moet dat natuurlijk worden voorkomen. Maar laat één ding duidelijk zijn: de omslag moet er komen."

Voorbeeld

Datzelfde geldt voor de Thematische Strategie Afval. Het ambitieniveau dat hieruit spreekt, is naar onze maatstaven teleurstellend. Van Tongeren: "Step-by-step zal ook deze moeten worden bijgestuurd. Voor onze Europarlementarissen zijn de Scandinavische landen het grote voorbeeld. Die hebben hun 'zaakjes' aanmerkelijk beter op orde dan andere lidstaten."

MOTIE VAN LANSINK
Voorgesteld 1 november 1979

No time to waste!

- MOTIE VAN VENDRIK
- Voorgesteld 8 april 2010

• De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende, dat maximale recycling van afvalstoffen gewenst is; constaterende, dat de term "nuttige toepassing" zowel gebruikt wordt voor hergebruik van stoffen als voor verbranding in AVI's met een R1-status; verzoekt de regering met maatregelen te komen die het hergebruik van materiaal aantrekkelijker maakt dan verbranding

Nieuwe asbestregels vallen niet in goede aarde

Naar het oordeel van de asbestbranche zijn de door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangescherpte asbestregels onuitvoerbaar. Daarom komen de zes brancheorganisaties (VKBA, VERAS, Fenelab, VOAM, VVTB en BVDTA), die 100 van de 375 gecertificeerde asbestverwijderaars vertegenwoordigen, met alternatieve voorstellen.

Met name het feit dat asbestsaneringsbedrijven hun certificaat kunnen verliezen als er een fout wordt gemaakt, zet kwaad bloed. Iedereen heeft wel eens niet zijn dag en fouten maken is inherent aan menselijke arbeid. De branche is dan ook van mening dat wie onbedoeld in de fout

is gegaan, de kans moet krijgen deze te herstellen. Slaagt hij daar binnen een redelijke termijn niet in, dan kan alsnog het certificaat worden ingetrokken. Ook moet een controleur bevoegd zijn het werk stil te leggen bij een onveilige situatie. Tegen de introductie van een bonus-malusregeling, waarbij slecht presterende bedrijven relatief vaker worden gecontroleerd, bestaat geen bezwaar. Daar gaat een preventieve financiële prikkel vanuit.

Niet realistisch

Het ministerie, dat de aangescherpte regels aanvankelijk op 1 september had willen publiceren, overweegt eveneens een verbod in te stellen op het gedeeltelijk uitbesteden van werkzaamheden, die onder verantwoordelijkheid vallen van een gecertificeerd bedrijf. Daarmee zouden alle activiteiten, die met een asbestsanering samenhangen, nog uitsluitend door het gecertificeerde bedrijf uitgevoerd mogen worden. Dat kan natuurlijk niet. Uit-

aanbesteden is essentieel in de bouwsector, dat kun je niet zomaar verbieden", zegt Arjan Hol, secretaris van de Vereniging van Sloopaannemers (VERAS). Het voorstel is bovendien contraproductief omdat niet-gecertificeerde bedrijven wel gewoon kunnen uitbesteden. De brancheverenigingen stellen daarom voor uitbesteding alleen aan gecertificeerde bedrijven toe te staan. Hoewel de regels op veel punten strenger worden, laat de overheid de teugels op enkele punten vieren.

Zo wordt het voor saneerders mogelijk bij kleine klussen asbest te verwijderen die niet in een asbestinventarisatie rapportage zijn opgenomen, mits de toezichthouder daarvoor toestemming geeft.

Puin is maar net wat je er in ziet. Wij zien herbruikbare granulaten in sloop- en bouwpuin. Zo dragen onze recyclingtechnieken bij aan een duurzamere wereld.

De Theo Pouw Groep gaat voor schoon en duurzaam. Wij verwerken sloop- en bouwpuin tot gecertificeerde granulaten voor de wegenbouw of als toeslagmateriaal voor de asfalt- en betonindustrie.

Innovatie speelt daarbij een grote rol. Voortdurend doen wij onderzoek naar nieuwe producten en technieken om het aandeel van hergebruik in bouwstoffen te vergroten. Als ervaren toeleverancier voor de grond-, weg-, water- en betonbouw zien wij het als een missie om ons steentje bij te dragen aan de verduurzaming van deze bedrijfstak.

Zo zorgen wij er samen voor dat ook toekomstige generaties kunnen opgroeien op een zo schoon mogelijk stukje aarde. Duurzaam, verantwoord en veilig.

Al onze granulaten worden geproduceerd onder certificatie van de BLR 2506, zijn voorzien van een KOMO productcertificaat en voldoen aan de CE-markering.

Isotopenweg 29 - Postbus 40329 - 3504 AC Utrecht - www.theopouw.nl
Tel. 030 - 24 25 262 - Fax 030 - 24 25 242 - info@theopouw.nl

KOMO: weet dat het goed is

Kwaliteitsverbetering en kwaliteitsborging in de bouw met behulp van KOMO-certificering. Dat is waar stichting KOMO voor staat. "Sinds 2 januari 2010 werken wij vanuit Gouda hard aan de verdere uitbouw van het KOMO-keurmerk voor producten, processen en diensten in de bouw. De inrichting van de organisatie is nu bijna compleet, maar een rode draad tekent zich al af. De invloed van alle marktpartijen, dus zowel van onze certificaathouders als voorschrijvers, adviseurs, verwerkers, bouwwerkeigenaren en overheden is in vergelijking met de rechtsvoorganger aanmerkelijk sterker. Wil je je afficheren als een collectief keurmerk van en voor de bouwbranche, dan is betrokkenheid een sleutelwoord," vindt directeur Lodewijk Niemöller.

Stichting KOMO is nog volop in ontwikkeling. De meeste energie steekt Niemöller in operationaliseren van het bureau en commissies, opstarten van projecten, en verder versterken van het draagvlak. Vooral dit laatste vraagt nu veel aandacht. De nieuwe organisatie is zo ingericht dat de stakeholders via brancheverenigingen in de bouw optimaal invloed kunnen uitoefenen op de verdere ontwikkeling van het keurmerk. Niemöller: "Het bestuur bestaat bijvoorbeeld uit vertegenwoordigers van alle geledingen van de bouw en ook voor certificerende instellingen is er plaats. Het bestuur laat zich terzijde staan door de KOMO Adviesraad, kortweg KAR genoemd. Brancheverenigingen en sectororganisaties kunnen hierin actief participeren. Dat geldt eveneens voor de commissies 'marketing/communicatie', 'GWW' en 'ontwikkeling' die aan de KAR gekoppeld zijn. Op dit moment zijn in de KAR al 15 organisaties vertegenwoordigd, waaronder BRBS Recycling. Wie toetreedt, mag zich KOMO-partner noemen." Het beeld dat hij schetst doet vermoeden van de partners een actieve rol verwacht. "Een juiste conclusie. De Stichting kent een klein bureau. Naast mij heeft de Stichting nog een beleidsmedewerker en een tweetal secretariaatsmedewerkers in dienst. 'Lean and mean' zogezegd," reageert Niemöller.

En verder

"Om onze keurmerken te positioneren en daarmee de KOMO-certificaathouders in een voorkeurspositie te manoeuvreren is PR vanzelfsprekend essentieel. Dat is naast vergroting van de toegevoegde

waarde onze belangrijkste taak. Ook daarin stoppen wij veel energie. Via onze Nieuwsflitsen, waarvan er inmiddels drie zijn verschenen, houden wij iedereen, die in de bouw werkt en geïnteresseerd is in kwaliteit, op de hoogte van relevante ontwikkelingen. Voor degene die meer achtergrondinformatie wil hebben, of bijvoorbeeld documenten wil raadplegen, is onze website www.komo.nl een onmisbaar instrument. Wij zijn nu gestart om deze website op een nieuwe leest te schoeien. De eerste aanzetten zijn veel belovend. De website zal in heldere taal uitleggen wie we zijn, wat KOMO voor de markt betekent c.q. kan gaan betekenen en hoe breed we zijn. Ook alle geldige KOMO-certificaten en KOMO-beoordelingsrichtlijnen zijn er te vinden," vertelt Niemöller verder. De herpositionering raakt met name de organisatie en processen. De welbekende KOMO-keurmerken, kwaliteitsverklaringen en beoordelingsrichtlijnen, bleven gewoon bestaan. Ook die bleven de aandacht vragen, evenals het onderhouden van contacten en het maken van afspraken met licentiehouders, dan wel certificaathouders en certificerende instellingen. Daarnaast zal KOMO vanzelfsprekend gaan anticiperen op marktbehoeften. Denk daarbij bijvoorbeeld aan milieuinformatie. Maar ook de positionering van KOMO versus het CE-merk, de nieuwe Europese bouwproductenverordening en het concept Bouwwerkbesluit (opvolger Bouwbesluit) zullen de komende tijd veel aandacht vragen.. Niemöller: "Wij zien onszelf als het platform voor kwaliteit in de bouw. Dat kun je wel pretenderen, maar dat moet ook gedragen

KOMO-directeur Lodewijk Niemöller

worden. Vandaar dat het creëren van een groter draagvlak als speerpunt wordt gezien. Op specifiek verzoek van de KOMO adviesraad zal een speciale commissie voorstellen ontwikkelen ter verbetering van de toegevoegde waarde en gebruik van KOMO-certificaten in de GWW. Belangrijk is ook te melden dat wij nog voor het einde van dit jaar starten met een omvangrijke promotiecampagne. De commissie "pr/marketing" heeft in samenwerking met bureau Zwiers uit Rotterdam een veelbelovende campagne uitgewerkt. Maar tot dat moment zal KOMO ook van zich laten horen. RTL zal bijvoorbeeld 22 augustus in haar televisieprogramma 'Lifestyle Experience' etaleren hoe 'breed' KOMO in feite is. De opnames daarvoor hebben inmiddels plaatsgevonden. Niemöller: "Wij willen transparant en open zijn. Geen middel laten wij dan ook onbenut om dat te etaleren." We zullen het samen moeten doen. KOMO is een cruciaal kwaliteitsinstrument van de gehele bouwbranche voor de gehele bouwbranche. We nodigen BRBS recycling en haar leden daarom van harte uit actief te participeren in de genoemde commissies en wensen/suggesties ter verbetering in te brengen.

Tenslotte

"Tenslotte staat ons nog de herziening van de beoordelingsrichtlijn 2506 te wachten. Een groep specialisten zal eventuele suggesties, verbeteringsvoorstellen, etc. op hun merites beoordelen om vervolgens de eindversie ter flatering aan het College van Deskundigen voor te leggen. Deze beoordelingsrichtlijn zal aan de KOMO kwaliteitstandaard moeten voldoen, zodat de toegevoegde waarde gewaarborgd is," geeft Niemöller tot besluit nog mee.

Vormen LCA's bedreiging voor recycling steenachtige materialen?

De bouwproductenrichtlijn (CPD) zal binnen korte tijd worden opgevolgd door de bouwproductenverordening (CPR). De Europese Commissie heeft besloten, dat in laatstgenoemde verordening ook eisen worden gesteld aan de duurzaamheid van bouwproducten. Levenscyclus analyses (LCA's) moeten de informatie over de duurzaamheid verschaffen. Sommigen zien daar een bedreiging in. De uitkomsten van levenscyclusanalyses werken eveneens in beleidskeuzes en normen door. Moeten de brekers van steenachtige materialen zich in ons land daarover zorgen maken?

Dr. Ulbert Hofstra, adviseur bouwgrondstoffen bij INTRON.

Dr. Ulbert Hofstra, adviseur bouwgrondstoffen bij INTRON, denkt dat de soep niet zo heet wordt gegeten als opgediend. "Maar met lijdzaam aan de zijlijn blijven zitten, zal recycling van steenachtige materialen nooit die waarde toegekend krijgen, die zij verdient," meent hij. "Europese Richtlijnen vereisen dat lidstaten zelf hun 'eigen' wet- en regelgeving binnen een gestelde termijn in overeenstemming brengen met deze richtlijnen. Hoewel de speelruimte niet groot is te noemen, geeft dat toch enige beleidsvrij-

heid c.q. sturingsmogelijkheden. Europese 'Directives', of verordeningen zo u wilt, kenmerken zich juist door hun directe werking. Zij 'overrulen' nationale wet- en regelgeving en voor alle lidstaten gelden dus identieke bepalingen," legt Hofstra uit.

Uniformiteit

Op zich genomen is daar niets mis mee. In het proces naar Europese eenwording ligt zo'n 'move' min of meer in de lijn der verwachting. Hofstra: "Nu worden in de nieuwe Construction Product Regulation (CPR) eisen opgenomen ten aanzien van duurzaamheid "sustainability". Deze eisen komen naast de al bestaande eisen ten aanzien van de technische informatie over bouwproducten. De sustainability informatie moet worden verkregen door middel van LCA's. De in zo'n LCA belichte gezichtspunten, of in jargon ook wel indicatoren genoemd, zijn door de Europese Commissie, met inspraak van de lidstaten, vastgesteld. Vervolgens zijn er methodieken ontwikkeld voor het bepalen van de weegmethode, oftewel de LCA. De duurzaamheidsinformatie kan worden weer gegeven door middel van een European Product Declaration (EPD). Deze informatie zal dan onder de CPR worden opgenomen in de CE-markering van bouwproducten."

Volgens Hofstra is de hieraan ten grondslag liggende methodiek vrijwel waarde-vrij. "De methodiek, die bepaald niet bedoeld is voor het maken van onderlinge vergelijkingen, beoogt niets meer, maar ook niets minder, dan op een transparante manier de effecten op het milieu zichtbaar te maken. Daar zal niemand iets tegen

hebben," veronderstelt hij. Helaas moet wel worden geconstateerd dat Nederland bij het bepalen van de indicatoren haar oren (te) snel heeft laten hangen naar die van andere lidstaten.

Kritiek

"Het ministerie van VROM toont zich, net als de Europese Commissie, een warm voorstander van LCA's. Maar dan wel vanuit een totaal ander vertrekpunt. VROM definieert niet eerst de gezichtspunten om daar vervolgens een LCA-methodiek voor te ontwikkelen, maar pakt als het ware een LCA-methodiek van de plank om daar bijvoorbeeld het ketenbeheer mee te ijken. De informatie die dat oplevert moet vervolgens dienen voor richtinggevende beleidskeuzes.

Nu blijkt uit verschillende LCA-studies dat recycling van steenachtige materialen in ons land nauwelijks milieuwinst oplevert. Wat de reden daarvan is? De toegepaste LCA-methodieken zoomen onder meer in op indicatoren als CO₂ en uitputting van grondstoffen. Nu is mondiaal bepaald dat uitputting van steenachtige grondstoffen, in tegenstelling tot metalen en minerale oliën, vooralsnog geen issue is. Daar laten we dus al punten liggen. Het CO₂-probleem wordt mede veroorzaakt door transport. Maar in een vlak land met een goede infrastructuur, waarin ook nog eens veel vervoer over water mogelijk is, ligt de uitstoot al snel op een substantieel lager niveau dan in een bergachtig landschap. Ook op dat onderdeel scoort Nederland onnodig slecht.

Maar indien ruimtebeslag bijvoorbeeld een geaccepteerd gezichtspunt zou zijn geweest, of landschapsaantasting, dan zouden onze recycling initiatieven wellicht wel hoog scoren. Daar had meer gewicht aan toegekend moeten worden. De strijd is echter nog niet verloren. Inmiddels maakt Nederland zich sterk om ook het predicaat 'schaars' op steenachtige materialen geplakt te krijgen. Daarnaast gaat het delven van steenachtige materialen veelal gepaard met landschapsaantasting. Ook dat gezichtspunt kan gewicht in de schaal leggen. ■

Hoe remmingen toepassingsmogelijkheden recyclinggranulaten op te heffen?

Kwalitatief kunnen recyclinggranulaten de vergelijking met primaire grondstoffen zonder meer doorstaan. Toch blijken er na 25 jaar promotie nog altijd remmingen te bestaan. Aan Rob Alblas, voorzitter van het gezamenlijk College van Deskundigen Recyclinggranulaten legde de redactie voor hoe hierin verandering aan te brengen.

"Recycling granulaten vormen prachtige producten, die zonder meer kwalitatief kunnen wedijveren met primaire grondstoffen. Ooit bestond er een zekere koudwatervrees voor het toepassen van deze secundaire grondstoffen. Om die vrees weg te nemen, heeft de sector heel veel geïnvesteerd in kwaliteit. Onder meer de algemeen geaccepteerde en breed erkende beoordelingsrichtlijn BRL 2506 staat daar borg voor. Ook de wet- en regelgeving is in de loop der jaren zodanig aangepast dat er in feite geen beletsels meer zijn. Zelfs de verschillende CUR-aanbevelingen breken een lans voor toepassing van secundaire materialen in beton.

En toch hebben de afzetmogelijkheden van granulaten nog steeds niet die vlucht genomen als was gehoopt. Qua beeldvorming blijkt de wegenbouw hierop een uitzondering te zijn. De voortekenen wijzen er echter erop dat deze markt zijn verzadigingspunt nadert. Hergebruik, bijvoorbeeld als vervanger van grind en zand in de productie van betonwaren, komt inmiddels meer en meer van de grond, maar in de woning- of kantorenbouw blijkt de inzet van secundaire grondstoffen nog altijd beperkt te blijven tot een enkel project. Hoe succesvol die ook zijn, continuïteit blijft uit.

Kwantiteit

Met de nodige kwaliteitsgaranties zijn veel criticasters de mond gesnoerd. Nu verschuilen achter allerlei vermeende formele beletsels ook niet langer een optie is, lijkt leveringszekerheid het volgende wapen in de strijd. Maar ook op dat front heeft de sector aannemelijk kunnen maken dat dit eveneens geen issue is. Diverse prognoses duiden eerder op over-

Met het oog op de toekomst is er duidelijk een nieuwe impuls nodig.

schotten dan tekorten.

Het wegnemen van al die vermeende barrières is voor een groot deel te danken aan de inzet van wijlen prof. dr. ir. Charles Hendriks. Als promotor 'pur sang' van secundaire grondstoffen slaagde hij er als geen ander in partijen te enthousiasmeren. En toch...?

Appèl

Met het oog op de toekomst is er duidelijk een nieuwe impuls nodig. Anders gezegd: net als 25 jaar geleden moeten we blijven hameren op de noodzaak meer secundaire grondstoffen in de bouw in te zetten. Enerzijds om een onmiskenbaar dreigende schaarste in bouwgrondstoffen af te wenden, maar bovenal vanuit een levenscyclus- en milieuperspectief. De pijlen moeten wij in mijn optiek daarvoor meer dan ooit richten op de overheid. Om deze materialen op grote schaal in de markt te schuiven is sturing een 'must'. Die sturing zal krachtadiger en breder moeten zijn dan wat nu gebeurt met een programma als 'Duurzaam inkopen'. In concreto denk ik zelfs aan verplichtende regelgeving. Zo iets in de trant van: 'gij zult tenminste x% secundaire grondstoffen toepassen bij de productie van ...'. En gij slaat dan niet alleen op overheidsinstanties, maar op iedereen. Het initiatief

Rob Alblas, voorzitter van het gezamenlijk College van Deskundigen Recyclinggranulaten

simpelweg alleen aan de markt overlaten blijkt immers niet te werken. Als het vliegwiel dan eenmaal in beweging is gebracht, zal de markt op eigen kracht zich verder ontwikkelen. Daar ben ik vast van overtuigd. ■

Onverwachte overname van recyclingbedrijf Steenkorrel

Geheel onverwacht heeft van Bantum Recycling Centrale (BRC) Deto Beheer overgenomen. Onder Deto Beheer vallen onder meer Recyclingmaatschappij Steenkorrel Amsterdam BV, Korrelbeton BV en slopersbedrijf Oudt Zwanenburg Grond- en Sloopwerken BV.. BRC startte in 1982 met activiteiten op het gebied van het recycling van steenachtig bouw- en sloopafval en in 1984 werd de eerste brekerinstallatie in Bunnik geïnstalleerd. Als BRC al niet de grootste puinverwerker van Nederland was, dan toch zeker door deze overname. ■

Predikaat 'gevaarlijke stof' maakt vliegias onbruikbaar

De Amerikaanse bouwwereld vreest dat de overheid het veel gebruikte vliegias als een 'hazardous waste' zal bestempen. Dat de toepassing in onder meer beton buiten schot lijkt te blijven, stelt de bouw geenszins gerust.

In december 2008 brak een aarden wal van een reservoir in Tennessee waarna bijna vijf miljoen kubieke meter giftige slib, bestaande uit vliegias, aarde en water, zich over een groot gebied verspreidde. Huizen werden vernield en omwonenden werden ziek. De EPA, het Amerikaanse ministerie van milieu, schat de kosten van de totale opruiming op ongeveer 2.2 miljard euro. Het vliegias was afkomstig uit kolencentrales van stroomproducent TVA. Het ongeluk is voor de EPA aanleiding de wetgeving aangaande transport, opslag en verwerking van Coal Combustion Residuals (vliegias, bodemas, sintels en ontzwalingsgips) te herzien. Zo ligt er inmid-

dels een voorstel op tafel waarin vliegias betiteld wordt als een 'gevaarlijke stof' waarvan het gebruik aan veel strakkere wetgeving gebonden zal zijn. De EPA kan dit doen omdat vliegias kwik, cadmium, arsenicum en andere giftige stoffen kan bevatten. Een uitzondering wil de EPA maken voor vliegias dat wordt hergebruikt in cement, beton, klinkers, bodemversterkers en andere bouwtoepassingen. Toch is de Amerikaanse bouwwereld in rep en roer. "Wanneer vliegias eenmaal het stigma giftige stof krijgt, zullen betonproducenten uit vrees voor rechtszaken snel afzien van het gebruik ervan in hun producten", zegt Andrew O'Hare, vice-president van de Amerikaanse Portland Cement Association. De recycling van vliegias in beton, gipsplaat en andere producten is op het Amerikaanse continent juist een grote succes story. Het gebruik van beton en gipsplaten waarin vliegias is verwerkt, levert een gebouw extra LEED punten op. "Wanneer de EPA vliegias bestempelt als een giftige stof dan zullen we ons beoordelingsstelsel moeten herzien", zegt Scot Horst van de US Green Building Council in Washington DC.

'Nieuwe asbest'

Het bouwtijdschrift ENR suggereert dat vliegias het 'nieuwe asbest' wordt wanneer arbeiders, gebruikers, recyclers en anderen gaan procederen omdat ze door vliegias ziek zijn geworden. In dat geval zullen arbeiders die beton storten of erin boren voortaan beschermende pakken moeten dragen. Het afbreken van betonnen constructies zou dan aan soortgelijk regels zijn gebonden als het verwijderen van asbest. Betonafval zou betiteld kunnen worden als een giftig materiaal. De verbrandingsrestanten van kolencentrales zijn in de VS na huishoudafval qua gewicht de grootste afvalstroom. In 2008 produceerden de Amerikaanse kolencentrales samen 122 miljoen ton Coal Ash. Zevendertig procent daarvan is gerecycled in cement, beton, bakstenen, isolatiemateriaal, dakbedekking of gipsplaten. Het gebruik van vliegias in beton vermindert het cementgehalte met 15 tot 25 procent. Hierdoor wordt de uitstoot van CO₂ in de betonproductie fors teruggedrongen. ■

Bron: Cobouw

Eerste RUD is geboren en noemt zich liever omgevingsdienst

De eerste regionale uitvoeringsdienst (RUD) is een feit! De 19 gemeenten in het gebied Drechtsteden, Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en de Hoekse Waard hebben inmiddels de overeenkomst getekend. Vanaf 1 januari 2011 gaat de Milieudienst ZHZ, die zichzelf bij voorkeur afficheert als omgevingsdienst, namens de deelnemende gemeenten en de provincie alle milieutaken uitvoeren en tevens de milieudienstering in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling verzorgen.

Volgens IPO's senior adviseur milieu en programma manager RUD's, ir. Monique Verhoeven, staat de DCMR Milieudienst Rijnmond weliswaar model voor de verschillende initiatieven, die momenteel worden genomen om te komen tot een RUD, maar zou het niet fair zijn om deze organisatie ook de primeur toe te dichten. "Vormden de milieubelastende activiteiten in een verstedelijkt gebied in 1971 voor de toenmalige Rijnmondraad de directe aanleiding voor de oprichting van de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond, voor

de RUD's is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) de legitimatiegrond," geeft zij desgevraagd aan. Inmiddels hebben ook het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden-Holland, waarin 11 gemeenten samenwerken, en de provincie Zuid-Holland een intentieovereenkomst getekend voor de vorming van een omgevingsdienst per 1 januari 2012. Ook in andere regio's binnen Zuid-Holland zijn de voorbereidingen voor het oprichten van RUD's in volle gang. Uiterlijk 2012 zullen er in de provincie vijf van dergelijke diensten operationeel zijn. In totaal gaan maar liefst driehonderd voltijdbanen van de provincie over naar een van de Zuid-Hollandse RUD's.

Ironie

In de aanloop naar de definitieve invoeringsdatum van de Wabo (redactie: 1 oktober 2010) verzetten de gemeenten en de VNG zich aanvankelijk fel tegen de voorgestane overdracht van taken. Verhoeven: "Veel verder dan het medewerking verlenen aan de vorming van een

milieudienst zat er lange tijd dan ook niet in. De term 'omgevingsdienst', waarvan in de beginfase nog sprake was, bleek een brug te ver. Daaronder vallen immers ook ruimtelijke ordeningstaken en bodemtaken. Om partijen over de streep te trekken werd het begrip regionale uitvoeringsdienst geïntroduceerd. De ironie van het lot wil echter dat de eerste regionale uitvoeringsdienst zich bij voorkeur afficheert als omgevingsdienst. Persoonlijk heb ik mij daar van meet af aan voorstander van getoond. Intensivering van de samenwerking, één van de uitgangspunten van de wetgeving, vereist dit ook. Bovendien maakt het begrip 'omgevingsdienst' ook veel meer duidelijk wat samenwerkende partijen voor ogen hebben."

Volgens Verhoeven afficheert de Milieudienst ZHZ zich terecht als een omgevingsdienst, met name nu de gemeente Dordrecht te kennen heeft gegeven voornemens te zijn de taken rond het bouwen woningtoezicht over te dragen. ■

Wetenschappelijke studie naar voordelen van recycling

De afval(recycling)bedrijven en de milieubeweging, verenigd in het EmsterOverleg, zijn opdrachtgever van de studie naar de bijdrage van het Nederlands afval- en recyclingbeleid aan de reductie van broeikasgasemissies. Het onderzoek is uitgevoerd door het Copernicus Instituut voor Milieuwetenschappen & Innovatie Studies onder leiding van de Prof. Dr. E. Worrell.

Het eerste exemplaar van de studie "Saving Materials" werd op 8 september 2010 in Perscentrum Nieuwspoord aangeboden aan Prof. Dr. H.H.F. Wijffels. De heer Wijffels prees het initiatief en noemde het rapport: "...zeer welkom en een stap in de goede richting." Eveneens gaf de heer Wijffels aan dat: "De overheid zich als marktmeester dient op te stellen en de richting moet aan geven, waarbij het ook stevig moeten aan duwen tegen bestaande belangen." Op dit moment zorgt de verwerking van afval al voor een reductie van het energie-

gebruik van 106 PJ en wordt 4.465 kton minder CO₂ uitgestoten. Recycling levert aan de energiebesparing een bijdrage van 69%. Uiteindelijk is 31% van de vermindering van het energiegebruik het gevolg van de verbranding van afval. Afvalverbranding veroorzaakt zelfs extra CO₂-uitstoot ondanks de vermeden emissies door minder verbruik van fossiele brandstoffen bij elektriciteitsopwekking. Recycling van papier, metalen, hout en kunststoffen uit het afval dragen op dit moment het meest aan het resultaat bij.

Met die huidige situatie als uitgangspunt berekent het onderzoek drie mogelijke ontwikkelingen door op de effecten op het energiegebruik en CO₂-emissie. Voor deze drie scenario's zijn de effecten op de belangrijkste afvalstromen in kaart gebracht te weten: huishoudelijk afval, grof huishoudelijk afval en bouw- en sloopafval. Samen vormen ze meer dan de helft van het afval dat in Nederland vrijkomt. Als recycling in Nederland verregaand

wordt gestimuleerd, dan leidt het jaarlijks potentieel tot een vermindering van meer dan 2250 kton extra aan CO₂. Om die reductie op een andere manier te realiseren moeten in diezelfde tijd bijvoorbeeld 114 miljoen bomen groeien of 33 miljoen zonnepanelen energie opwekken.

Meer efficiënte verbranding van het afval levert ook een reductie op, maar lang niet zoveel. Zelfs als alle afvalovens zouden worden omgebouwd naar een geavanceerd type met hoog energetisch rendement, dan nog zou de CO₂-reductie nog maar een derde bedragen van de winst die met intensivering van recycling wordt gehaald. Opvallend is het feit dat doorgaan met het huidige afvalbeleid de minste reductie van energiegebruik en CO₂-emissie oplevert, zo concludeert het onderzoek.

Bij het EmsterOverleg zijn betrokken BVOR, BRBS Recycling, FHG, NVRD, PRN, Recycling Netwerk (mede namens Stichting Natuur en Milieu, Greenpeace en Milieudefensie) en SDV. ■

Prof. Dr. H.H.F. Wijffels

Fotografie: Nicole Damen

Afvalstoffenbelasting op de helling?

De verhoging van de storttarieven per 1 januari jl. had onder meer tot doel om voor een aantal afvalstromen, waaronder asbest en bitumineuze dakbedekking nieuwe verwerkingstechnieken haalbaar te maken. De inkt van de wetswijziging is nog nauwelijks opgedroogd of er wordt door VROM en Financiën nagedacht over een vergaande vereenvoudiging van de stortbelasting. De commotie daarover is groot.

Per 1 januari jl. is het lage storttarief verhoogd van € 14,81 naar € 16,79 per ton en het hoge storttarief van € 89,71 naar € 107,49 per ton. Daarnaast is de uitzondering om gevaarlijk afval, waaronder asbest en teerhoudende dakbedekking, tegen het lage tarief te storten, afgeschaft. Sinds de jaarwisseling vallen uitsluitend vrachten met een volumieke massa van meer dan 1.100 kg/m³ nog onder het lage tarief. Tevens is per voornoemde datum de volumieke massa regeling aangepast. Het volume van de container/laadruimte dient vanaf dat moment te zijn vastgesteld door een ISO/IEC geaccrediteerd meetinstituut. Een maatregel die de transporteurs het nodige geld heeft gekost.

Eén tarief

Voortschrijdend inzicht en het in april jl. in het kader van de brede heroverweging opgeleverde eindrapport van de Studiecommissie Belastingstelsel, geeft de beleidsambtenaren nauwelijks vier maanden na de wetswijziging aanleiding bij het bedrijfsleven te sonderen of er een draagvlak is voor zo'n vereenvoudiging. De meest vergaande optie is dat in plaats van de huidige twee tarieven er één uniform tarief komt voor alle afvalstromen. Dat tarief zou in een ordegrootte van 20 à 25 euro per ton komen te liggen. Een andere variant is om voor enkele nader te bepalen afvalstromen een tussentarief te hanteren. Dit laatste is echter minder gewenst omdat het één van de doelstellingen, de vereenvoudiging, ondergraaft.

Te zot voor woorden

Directeur Rob Smits van Biturec, een bedrijf dat in Nederland een voortrekkersrol vervult op het gebied van recycling van bitumineuze dakbedekking, dringt er bij de politieke partijen sterk op aan de rug vooral recht te houden. "De per 1 januari inwerking getreden maatregel blijkt wel

degelijk te werken. Met het eventueel terugdraaien van de klok voor bepaalde afvalstromen, is niemand gebaat. Het zet de initiatieven om deze (gevaarlijke) afvalstromen te recyclen op losse schroeven. Dat geldt zowel voor het denaturaliseren van asbest als voor het hergebruik van bitumineuze dakbedekking. Verbranden van bitumineuze dakbedekking in AVI's stuit al snel op technische complicaties en terug naar de stort, is in de 21ste eeuw "te zot voor woorden."

Ordinaire gesubsidieerde stimuleringsmaatregel

Bram Kranenburg, technical manager bij Icopal b.v. (het vroegere ESHA) te Groningen die met hun BiELSo recycling proces van oude bitumineuze dakbedekking weer nieuwe hoogwaardige bedekking-materialen produceert, is eveneens fel gekant tegen de introductie van één tarief. "Er wordt al zoveel gesjoemeld met bitumineuze dakbedekking afkomstig van renovatiedaken. Onnodig veel verdwijnt reeds in de mond van een afvaloven. Uit milieuoogpunt een verwerpelijke zaak. Verbranden betekent extra CO₂ uitstoot terwijl recyclen een aanzienlijke besparing van CO₂ uitstoot oplevert. Kwalijker is dat dit ook nog eens wordt gestimuleerd door de overheid. Enerzijds door in het LAP verbranden als de beste verwerkings-optie voor te schrijven en nu ook nog eens door een mogelijke tariefsverlaging. Ik zie de gedachtegang vooral als een gesubsidieerde stimuleringsmaatregel. Persoonlijk vraag ik mij in alle gemoed af of het toeval is dat dit voorstel juist worden gelanceerd op een moment dat het aantal verbrandingsovens met een R1 status is uitgebreid. Uiteraard besef ik dat wij niet alles kunnen recyclen. Bovendien weten we dat er nog steeds veel bitumineuze dakbedekking vermengd met teerhoudend materiaal vrijkomt uit renovatieprojecten. Voor zo'n stroom is verbranden met energierugwinning een betere optie dan storten. (Recyclen van teerhoudend materiaal is geen optie omdat het anders weer in de keten terecht komt.) Daar heb ik ook geen enkele moeite mee. Maar naar mate de tijd verstrijkt zal die stroom steeds verder opdrogen," meent Kranenburg.

Achterdeur uit

Daan Appels, die momenteel met de provincie Gelderland in onderhandeling is

over de realisatie van een verwerkingsinstallatie van bitumineuze dakbedekking afkomstig van renovatieprojecten, ziet evenmin weinig heil in deze weg. Appels: "Uit de sector zijn mij geen negatieve signalen ter ore gekomen na de recente wetswijziging. De hoogte van het tarief is kennelijk geen discussiepunt. Wel voorzie ik dat zo'n maatregel negatieve gevolgen heeft voor allerlei nieuwe verwerkings-initiatieven. Nu al rijden transporteurs met een grote boog om de recyclingbedrijven heen en bieden uit financiële overwegingen het dakleer bij een AVI aan. Maar iedere ton bitumineuze dakbedekking die je in een AVI verbrandt, levert drie ton CO₂ op. Terwijl je in de installatie die wij voor ogen hebben een duurzaam product genereert zonder deze emissie. In gesprekken met beleidsmedewerkers van VROM heb ik hen steeds met dit gegeven geconfronteerd. Kennelijk zijn zij zich nog onvoldoende bewust wat 'duurzaamheid' echt betekent. Als deze weg wordt ingeslagen lijkt mij dit de achterdeur uit."

Vraagtekens

Van de zijde van Transport en Logistiek Nederland (TLN) daarentegen wordt positief gereageerd op het voorstel. Zelfs het feit dat er door de sector veel (wellicht nodeloze en niet door te berekenen) kosten zijn gemaakt voor de verplichte ijking van de inhoud van containers en laadbakken, lijkt in dat geval voor lief te worden genomen. Wel plaatst TLN vraagtekens bij de betrouwbaarheid van de overheid. Was in het recente verleden één tarief ondenkbaar, nu zijn breekpunten kennelijk geen issue meer.

Doel voorbij

De leden van de Technische Werkgroep Sorteren van BRBS Recycling zien daarentegen geen enkel voordeel in het voorstel. De prikkels om te recyclen nemen af en de vraag is hoe lang het gesuggereerde lagere tarief stand kan houden gezien de veranderende samenstelling van afval. De enige 'drive' van de overheid om deze ideeën te lanceren, lijkt niet de zorg om het milieu te zijn, maar hoe, met een fors afgeslankt ambtelijk apparaat, de handhaving op peil te houden en tegelijkertijd evenveel belastinggelden te innen. Het voorstel schiet dan ook haar doel voorbij.

Interpretatie Milieukeur betonproducten

Het Milieukeur betonproducten garandeert dat een bepaald percentage gerecycled materiaal als secundaire grondstof is gebruikt voor de productie van betonstraatstenen, betonbanden en betontegels. Naast beton- en menggranulaat heeft het College van Deskundigen non-food van de Stichting MilieuKeur (SMK) onlangs ook besloten schoongebrand grind uit teerhoudend asfaltgranulaat (TAG) als gerecycled materiaal te beschouwen.

"Vooruitlopende op het herziene Milieukeurcertificatieschema betonproducten, dat op 1 november a.s. van kracht wordt, heeft het College van Deskundigen onlangs ingestemd met een wijzigingsvoorstel om in het vervolg schoongebrand grind uit TAG op één lijn te plaatsen met beton- en menggranulaat. Zo'n wijzigingsvoorstel, in onze systematiek interpretatie genoemd, anticipeert op de aanstaande herziening van het certificatieschema," licht projectleider non food bij het SMK Rens Hartkamp toe. Het initiatief hiertoe is uitgegaan van enkele marktpartijen, geruggensteund door een certificatie instituut. Na een uitvoerig en zorgvuldig onderzoek, waarbij het

College van Deskundigen bepaald niet over één nacht ijs is gegaan, kon uiteindelijk worden ingestemd met de uitbreiding. Hartkamp: "Een Milieukeur afgeven om vervolgens tot de ontdekking te komen dat de betonproducten op gespannen voet staan met het Besluit Bodemkwaliteit is vanzelfsprekend 'killing' voor de SMK."

Strengere eisen

De stakeholders van SMK zijn overigens aanmerkelijk strengere eisen overeengekomen dan de wet vereist. Hartkamp: "De norm die zij zichzelf opleggen is tienmaal zwaarder. Het schoongebrande grind uit TAG moet vanzelfsprekend voldoen aan de BRL 2502. Daarnaast mag het PAK-gehalte maximaal 5 mg/kg bedragen. Of dat het geval is, moet blijken uit een testrapport van een AP04 erkend laboratorium. Omdat schoongebrand grind uit TAG moeilijk te onderscheiden valt van gewonen grind, zal er administratief gecontroleerd worden of er daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van schoongebrand grind. Het toezicht van de Cl's zal zich dan ook mede uitstrekken op de administratie."

Vervangingspercentages

Het Milieukeur betonproducten stelt minimale eisen aan het percentage gerecycled materiaal. Voor betonstraatstenen en betonbanden ligt dat percentage op tenminste tien en voor betontegels op minimaal 25. "Daar we het nu nog hebben over een interpretatie, is het verder opschroeven van het percentage nog niet aan de orde. Dat kan alleen bij een algehele herziening van het Milieukeurcertificatieschema," geeft

Hartkamp desgevraagd aan. CUR-aanbevelingen staan inmiddels substantieel hogere vervangingspercentages toe. Bovendien kun je je afvragen of schoongebrand grind uit TAG andere karakteristieken heeft dan de primaire bouwstof.

Hartkamp geeft evenwel nadrukkelijk aan niet op de muziek vooruit te willen lopen. "Overigens noemt het Milieukeurcertificatieschema minimum-percentages, daar zit dus enige rek in. Maar wat wellicht veel belangrijker is, is het feit dat er dankzij deze interpretatie een productuitbreiding kan plaatsvinden. Producenten kunnen nu ook design-producten maken," aldus Hartkamp.

Duurzaam Inkopen

Het Rijksprogramma 'Duurzaam Inkopen' stimuleert overheden om milieu-aspecten mee te nemen bij de inkoop van producten. Om hen daarbij behulpzaam te zijn heeft Agentschap NL onder meer voor wegen criteria ontwikkeld. In deze criteria wordt ook het keurmerk van de Stichting Milieukeur voor betontegels, betonbanden en betonstraatstenen genoemd, dat als insteek het hergebruik van beton- en metselgranulaat heeft. "Het feit dat ons keurmerk met name wordt genoemd, waarbij ook nog eens impliciet staat vermeld dat dit keurmerk is gekoppeld aan een productcertificering, is vanzelfsprekend veelzeggend. Duurzaamheid begint bij juiste keuzes en ons Milieukeur staat daarvoor garant," merkt Hartkamp tot besluit nog op.

Nihot
Recycling Technology
Afvalscheiding met luchttechniek

- Windshifters
- Drum Separators
- Industriële Ontstoffingsinstallaties

Cemex - Spain, Oxigen - Ireland, Alba - Germany, CoGeAm - Italy, ELM - Germany

Nihot Recycling Technology B.V. Generatorstraat 16, NL-1014 AT Amsterdam, Tel: +31 (0) 20 58 220 30, Fax: +31 (0) 20 58 220 39, www.nihot.nl

Op die knoppen drukken dat het voor een ieder de goede kant op gaat

Dries van Loenen

In ons land is de ladder van Lansink al decennia lang een begrip. Inmiddels heeft ook de Europese Gemeenschap in de Thematische Strategie Afval een min of meer vergelijkbare afvalhiërarchie vastgelegd, heeft zij in de Raw Materials Initiative recycling een belangrijk item genoemd en in de Lead Market Initiative het belang van de recyclingsector nog eens benadrukt.

Deze initiatieven verdienen de brede steun van de lidstaten. Dat roept de vraag op wat bijvoorbeeld het ministerie van Economische Zaken daarmee doet? Een vraag die de redactie voorlegde aan Dries van Loenen, hoofd cluster Duurzaam Ondernemen bij voornoemd ministerie.

“Duurzaamheid neemt een steeds grotere vlucht. Inmiddels kunnen wij constateren dat deze trend, zelfs ten tijde van een economische crisis, zich staande weet te houden. Dat is enerzijds hoopgevend en tegelijkertijd een keiharde noodzaak. Het bewustzijn dat wij duurzamer met grondstoffen en materialen om moeten gaan, begint te wortelen in de maatschappij,” aldus Van Loenen. Hij hecht eraan deze notie nog eens neer te zetten, alvorens op de vraag in te gaan.

“Voor ons is de recyclingbranche dan ook een belangrijke speler. Tegelijkertijd moet ik opmerken dat het ministerie van Economische Zaken het niet alleen voor het zeggen heeft. Den Haag kent meer entiteiten, die iets in de melk te brokkelen hebben, om over Brussel nog maar even te zwijgen. Met andere woorden: de lengte van onze polstok is beperkt. Veel verder dan kijken en bijsturen reikt deze niet,” moet het hoofd van de cluster Duurzaam Ondernemen erkennen. Het sturingsinstrumentarium is dan ook beperkt.

Duurzaam inkopen

Zo'n stimuleringsregeling is bijvoorbeeld het rijksprogramma 'Duurzaam inkopen', dat inmiddels op stoom begint te komen. Van Loenen: “Wat echter te verstaan onder duurzaam? Daar zijn nogal wat verschillende opvattingen over. Aan de hand van criteria is getracht dat begrip in te kaderen. Maar die criteria bleven discussie uitlokken. Niet verwonderlijk want de één heeft andere belangen dan de ander. Vandaar dat op een gegeven moment de knoop is doorgemaakt en we gewoon gestart zijn. Eventuele tekortkomingen sturen we dan wel bij op basis van signalen uit de markt. Brancheorganisaties zijn voor ons dan ook belangrijke gesprekspartners.” Deze regeling richt zich echter uitsluitend op de overheid. Hoe de rest van de maatschappij in deze 'flow' mee te krijgen? “De overheid vervult in deze een voorbeeldfunctie. Met onder meer succesverhalen proberen wij vervolgens het vliegwiel in beweging te brengen en niet alleen de (semi)overheid aan de hand te nemen, maar ook private partijen,” geeft Van Loenen aan.

Dat proces vergt tijd. Daar de leden van BRBS Recycling al jaren strijden voor meer afzetmogelijkheden, zouden zij graag een stroomversnelling bewerkstelligd zien. Kan meer dwingende regelgeving, bijvoorbeeld in de trend van 'gij zult tenminste x% secundaire grondstoffen in uw productieproces toepassen', geen modus zijn? Van Loenen: “Mogelijk zou daar een oplossing kunnen worden gezocht. Dergelijke maatregelen zouden dan wel op

EU-niveau moeten worden genomen om te voorkomen dat het level playing field op de Europese markt wordt verstoord..”

Ander spoor

“De gevestigde orde met zachte stimuleringsmaatregelen op een ander spoor proberen te brengen, zal vermoedelijk meer en sneller effect sorteren. Ook daarbij is de kans groot dat je tegen gevestigde belangen aanloopt. Vandaar dat wij zoveel waarde toedichten aan goede informatie en betrouwbare signalen uit de markt. Brancheorganisaties kunnen ons bij de inventarisatie van knelpunten behulpzaam zijn. Vervolgens kunnen wij met die kennis proberen minder gewenste ontwikkelingen bij te sturen,” aldus Van Loenen.

Extra steun?

Het in de bouw grootschaliger en hoogwaardiger toepassen van secundaire grondstoffen gaat wellicht niet zonder innovatie. Daar de bouw, maar ook de recyclingsector door de recessie al grote klappen te verwerken heeft gekregen, ontbreken daarvoor veelal de middelen. Is

extra steun in de rug mogelijk? Van Loenen: “Veel projecten zijn al naar voren gehaald. Maar zelf heeft de overheid ook met grote tekorten te kampen, waardoor zij beperkt is in haar mogelijkheden. En als die er al zijn lopen we ook nog eens tegen een ander probleem binnen de overheid aan: de verkokering. Wat wij toejuichen en zouden willen stimuleren, wordt op een ander departement wellicht juist als bezuinigingsoptie opgevoerd. Deze tijd vraagt wellicht meer dan ooit energie te steken in de ontschotting binnen de overheid. Dat zal ongetwijfeld een positief effect op de bestuurskracht hebben.”

Achter de schermen

Ogenschijnlijk lijkt er voor de sector momenteel dus niet veel te verwachten van de overheid? Die conclusie deelt Van Loenen niet. “De afgelopen maanden is EZ nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van een interdepartementale 'Overheidsvisie op duurzaam materialenbeheer. Deze visie moet eraan bijdragen dat het duurzaamheidsvraagstuk en het bevorderen van duurzaam materiaalgebruik

vanuit een integrale benadering worden aangepakt, zodat alle verschillende belangen aandacht krijgen. Op deze manier proberen we ook het onderwerp recycling in samenspraak met het ministerie van VROM nadrukkelijker op de agenda plaatsen. Welk kabinet er ook zal komen, planet, people en profit zullen de gemoederen zeker bezig houden. Binnen die discussie eist recycling een belangrijke plaats voor zich op. Maar het is en blijft lastig op die knoppen te drukken, waarbij het voor een ieder de gewenste kant op gaat,” merkt Van Loenen tot besluit nog op. ■

BRS | SORTEREN VAN BOUW- EN SLOOPAFVAL

www.bollegraaf.com

Sorteersystemen met de hoogste scheidingsgraad en de laagste verwerkingskosten!

De turn-key sorteerinstallaties voor bouw en sloopafval van Bollegraaf zijn in veel opzichten superieur. Separatietechnieken zoals de innovatieve sterrenzeef, wind-shifting en waterbadscheiders zorgen voor een hoge scheidingsgraad. Door de geringe slijtage van de componenten, de lange levensduur van de installatie en de hoge scheidingsefficiëntie zorgt een Bollegraaf-sorteerinstallatie voor lage verwerkingskosten. En dus voor een hoge Return on Investment. Meer informatie over de mogelijkheden? Bel ons voor een afspraak.

Bollegraaf Recycling Machinery P.O. Box 321, 9900 AH Appingedam, The Netherlands
Tel. +31 (0)596 65 43 33, Fax +31 (0)596 62 53 90, info@bollegraaf.com

Lubo Systems P.O. Box 2222, 7801 CE Emmen, The Netherlands
Tel. +31 (0)591 66 80 80, Fax +31 (0)591 66 80 88, info@lubo.nl, www.lubo.nl

BOLLEGRAAF RECYCLING SOLUTIONS IS THE TRADING NAME OF BOLLEGRAAF RECYCLING MACHINERY AND LUBO SYSTEMS

Bollegraaf
RECYCLING SOLUTIONS

making the most out of waste

Nieuw hoofd afdeling Afval en Ketens

Hester Klein Lankhorst, afdelingshoofd Afval en Ketens bij VROM

Hester Klein Lankhorst, afdelingshoofd Strategie en Informatie bij VROM-Inspectie, is per 15 september jl. overgestapt naar de afdeling Afval en Ketens binnen het ministerie van VROM en volgt daar Mieke Span als afdelingshoofd op.

Haar bijzondere belangstelling voor duurzaam ondernemen, waarvoor zij ook onlangs een postacademische opleiding heeft gevolgd bij de Radboud Universiteit was één van de redenen om naar deze functie te solliciteren.

Klein Lankhorst ziet als uitdaging Nederland op innovatieve wijze duurzaam met materialen om te laten gaan en dat gedurende de gehele cyclus van winning, productie, gebruik en afval. Niet alleen

om de wereld leefbaar te houden, maar ook om een rol te blijven spelen in de concurrentie met andere (opkomende) economieën.

Achergrond

Klein Lankhorst studeerde rechten aan de Universiteit Utrecht, waarbij zij zich specialiseerde in milieurecht en ruimtelijke ordening. Vervolgens was zij als advocate werkzaam bij AKD Prinsen van Wijmen (voorheen Wijmen Nouwen). Sinds 2001 is zij werkzaam bij het ministerie van VROM, waar zij binnen het directoraat generaal Milieubeheer verschillende functies vervulde. Als hoofd van de afdeling strategie en informatie bij de bijzondere opsporingsdienst van VROM was zij sinds 1 januari 2007 werkzaam. Deze dienst verricht onder meer strafrechtelijke onderzoeken naar grootschalige fraude bij bijvoorbeeld afvalexport, illegale vuurwerkhandel en bodemverontreiniging. ■

Aan de slag met omgevingsdienst

De komst van omgeving- of regionale uitvoeringsdiensten (rud's) leek enkele maanden geleden verder weg dan ooit. Inmiddels is de definitieve invoeringsdatum van de Wabo vastgesteld op 1 oktober a.s. en roept de VNG gemeenten op om met volle kracht door te gaan met de vorming van omgevingsdiensten. Vanwaar die ommezwaai?

De unaniem aanvaarde motie in de Eerste Kamer, waarin met zoveel woorden tot uitdrukking werd gebracht dat de vormgeving en realisatie van de regionale uitvoeringsstructuur niet bij wet moest worden bepaald, wakkerde dit verzet van de gemeenten aan. Kort hierna nam de Tweede Kamer op initiatief van Jan Boelhouwer (PvdA) een motie aan met als strekking dat het ontbreken van een wettelijke plicht niet tot vrijblijvendheid kan leiden. Sterker nog: als het bottom-up proces onvoldoende resultaat zou opleveren, diende een wettelijke verplichting alsnog overwogen te worden.

Packagedeal

De twee ogenschijnlijk tegenstrijdige moties zijn symptomatisch voor de vaak heftige en verwarrende discussie over omgevingsdiensten, die nu al meer dan twee jaar is gevoerd. De in juni 2009 door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg met het ministerie van VROM gesloten 'packagedeal', dat de basis heeft gelegd voor een landsdekkend en robuust netwerk van uitvoeringsdiensten belast met vergunningverlening, handhaving en toezicht, is heilig. De ontstane verwarring rond de omgevingsdiensten is vooral gevoed doordat ten onrechte een relatie werd gelegd met de invoering van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Het zijn echter twee aparte zaken, die door de toenmalige minister van VROM (redactie: dr. Jacqueline Cramer) bij elkaar zijn gebracht. Dat had achteraf gezien nooit mogen gebeuren.

VNG-bestuurslid en burgemeester van Bronckhorst Henk Aalderink.

Ingrijpen

Intussen is tijdens recent bestuurlijk overleg tussen Rijk, VNG, IPO en de Unie van Waterschappen een nieuwe impuls gegeven aan de vorming van rud's, schreef demissionair minister Huizinga onlangs nog in een brief aan de Tweede Kamer.

Verwarring heeft de zaak geen goed gedaan.

Volgens de minister is er sprake van 'een gezamenlijk gevoelde urgentie' om de kwaliteit van de vergunningverlening en handhaving te verbeteren. In Binnenlands Bestuur d.d. 23 juli 2010 bevestigt VNG-bestuurslid en burgemeester van Bronckhorst, Henk Aalderink, deze conclusie. Hij waarschuwt dat gemeenten feitelijk geen keuze hebben. Schaalvergroting en regionale samenwerking bij de handhaving, de vergunningverlening en het toezicht zijn volgens Aalderink onontkoombaar. "Als gemeenten er, in overleg met provincies, niet in slagen om zelf rud's te vormen, dreigt alsnog ingrijpen van bovenaf. Dat is ook precies wat de motie Boelhouwer beoogt," aldus het VNG-bestuurslid. Hij pleit er dan ook voor om zelf de regie te pakken.

Duidelijkheid

Aalderink hoopt dat de nieuwe colleges van burgemeester en wethouders en de

gemeenteraden snel verdere beslissingen nemen. "Het heeft door de verkiezingen tijdelijk allemaal stilgelegen, maar we moeten nu echt aan het werk. Ik hoop dat alle colleges uiterlijk in oktober hebben besloten over de gewenste juridische vorm voor de uitvoeringsdienst in hun regio. Op onze beurt zullen wij aan de minister vragen snel duidelijk te maken welke toezichthoudende instanties er ingebracht zullen worden," aldus Aalderink in Binnenlands Bestuur.

Toezicht

Inmiddels is het hoog tijd om vooruit te kijken. De VNG doet dan ook bewust een stap terug. De gemeenten zijn nu aan zet. Zij moeten zelf voor maatwerk in hun regio zorgen. Wel geeft Aalderink aan dat gemeenten zich niet van de wijs moeten laten brengen door de omstrede kwaliteitscriteria, waarvan eerder is gezegd dat de rud's hieraan moeten voldoen. De eisen in deze criteria zouden vele malen te hoog zijn. Aalderink: "Die criteria – eigenlijk functieprofielen – kan je hooguit als toets gebruiken. Maar er komen ook nieuwe toetsingscriteria. Het is echter niet zo dat in de handhaving alleen maar hbo'ers kunnen werken. Het gaat er om of je, kijkend naar de omstandigheden en de aard van de aanwezige bedrijven in je regio, als rud instaat bent om je werk goed te doen." ■

jager
Ophof
Handelsonderneming B.V.

MFL - Machinenfabrik Liezen

MFL - Mobiel breken

Mobiele roterende breker voor het breken van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

MFL - Mobiel zeven

Mobiele zeven voor het zeven van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

MFL - Stationair breken

Stationaire installatie voor het breken (en zeven) van o.a. natuursteen, (beton)puin, asfalt en grind.

Jager Ophof sterk op gebied van breken, zeven, shredderen, wassen, transporteren, windziften, mobiele- en vaste betoncentrales, immobiliseren, slijtdelen en sensortechniek.

Contact: +31 (0) 341- 42 45 33 | www.jager-ophof.nl | info@jager-ophof.nl

Hergebruik vooral lange termijnvisie

Ruim twee jaar later dan beoogd is eind 2009 de nieuwe sorteerhal door Langezaal in gebruik genomen. "Eindelijk," verzucht directeur Han Langezaal. In zijn visie is recycling meer dan een uitdaging. "Kijken we naar de toekomst, dan heeft iedereen het over gebrek aan grondstoffen. Het is dus zaak na te denken over hoe je materiaal nu kunt hergebruiken."

Als doelstelling streeft Langezaal optimaal en hoogwaardig hergebruik na. Verbranding in avi's, ook al gaat dat gepaard met energierugwinning, staat in zijn optiek mijlen ver af van recycling. "Als één van de laatste schakels in de verwerking van afval waar echt niets meer uit te halen valt, heb ik daar vrede mee. Maar als alleen de krenten uit de pap worden gehaald en het residu verdwijnt vervolgens in de mond van de verbrandingsoven dan pareren we de steeds groter wordende schaarste aan grondstoffen op een verkeerde manier," meent Langezaal.

In een notendop is dat ook de beweegreden voor zijn, na lang wikken en wegen, besluit in 2005 om een nieuwe bedrijfshal met een tweede sorteerlijn te bouwen. Langezaal: "Met de bestaande installatie slaagden wij er niet in om het percentage hergebruik veel hoger te krijgen dan een procent of 55. Voor de gemakkelijk te recyclen stromen als hout, papier, puin, zand, metalen en non-ferro's is er een markt. Maar de uitdaging is juist om ook de waarde van het residu te benutten."

Secundaire brandstof

Een groot deel van dit residu bestaat uit hoogcalorisch materiaal, waaronder harde kunststoffen. Vanwege het chloorgehalte

een bedreiging voor verbrandingsinstallaties. "Als extra verwerkingsstap halen wij nu in de eerste sorteerhal de harde kunststoffen eruit, voordat het residu naar de nieuw gebouwde tweede hal wordt gedirigeerd. Daar zeven en ontijzeren we de stroom nogmaals, halen de laatste non-ferro's eruit, alvorens met behulp van windshifting het hoogcalorisch van het laagcalorisch materiaal te scheiden. Het hoogcalorisch materiaal leiden we vervolgens naar de verkleiner, die er hele lichte

fluff van maakt. Deze secundaire brandstof exporteren wij vooral naar landen met grootschalige zware industrie, waaronder Duitsland. Op jaarbasis spreken we dan over zo'n 25 à 30.000 ton fluff. Ondanks de recessie ligt de energieprijs op een relatief hoog niveau en we ervaren dan ook dat de industrie meer en meer op zoek is naar alternatieve secundaire brandstoffen," legt Langezaal uit. Wat uiteindelijk na al deze verwerkingsfasen resteert bedraagt hoogstens tien procent

van het totaal. Dat gaat dus naar de avi. Tevreden met deze score is Langezaal niet. "We zijn nog steeds bezig met het verder optimaliseren van de nieuwe sorteerlijn. Ons motto is een hergebruikspercentage van 95. Daar gaan we dan ook voor."

Aanhouder wint

De installatie, geleverd door het Finse BMH, is berekend op een productiecapaciteit van zo'n 35 ton per uur. Aan de voorkeur voor deze installatie ligt een bewuste keuze ten grondslag. Langezaal: "Waar Duitse concullega's het laten afweten, zet deze installatie moeiteloos zijn tanden in. Zelfs met probleemstoffen als matrassen en tapijt speelt deze installatie ogenschijnlijk. De installatie is dan ook uitermate robuust en degelijk uitgevoerd. Hoewel er een aanzienlijk hoger prijskaartje aan hangt, staan hier wel lagere onderhoudskosten en grotere bedrijfszekerheid tegenover. De kost gaat voor de baat uit, zozegd."

Momenteel verwerkt Langezaal zo'n 65.000 ton afval per jaar. Een snel gemaakt rekensommetje wijst uit dat er met groeimogelijkheden rekening is gehouden. Langezaal: "Toen wij tot deze investering besloten steeg de energieprijs tot recordhoogten. Ook de verbrandingsstarieven

"Als wij met elkaar de laatste 25 jaar niet hadden gerecycled, zouden we nu al met een ernstig grondstoffentekort te maken hebben gehad."

liepen op tot zo'n 140 euro per ton. Tegen alle verwachtingen in zijn deze prijzen inmiddels gehalveerd. De toekomst laat zich kennelijk moeilijker voorspellen dan 'deskundigen' hadden verwacht. Overigens is het verbazingwekkend dat de avi's, door de inmiddels gehalveerde tarieven hun liquiditeitspositie in de waagschaal stellen. Dat moet toch tot denken aanzetten? Die lage prijzen pakken voor de sector overigens niet bepaald positief uit. Het zet hergebruik onder druk. Toch ben ik er vast van overtuigd dat de aanhouder zal winnen. Als wij met elkaar de laatste 25 jaar niet hadden gerecycled, zouden we nu al met een ernstig grondstoffentekort te maken hebben gehad."

Vertraging

De order voor de 3,5 miljoen kostende installatie werd geplaatst op het moment dat de gemeente en de provincie de benodigde vergunningen voor bouw van de nieuwe sorteerhal hadden verleend.

De bouw was al gestart toen, tegen alle verwachtingen in, omwonenden alsnog bezwaar aantekenden. De diverse procedures die hierna volgden, resulteerden in meer dan twee jaar vertraging. Al die tijd stond de nieuwe installatie slechts onder gedeeltelijk van een dak voorziene bedrijfshal te verinteresteren. "Achteraf gezien hadden wij natuurlijk nooit moeten starten met de bouw zolang de vereiste bouwvergunningen niet onherroepelijk waren. Maar in al die jaren dat wij hier ons bedrijf uitoefenen, hebben wij nooit klachten gekregen van omwonenden. De tijden zijn kennelijk veranderd. Aan de andere kant wordt wel van de overheid verlangd dat er wat met ons afval gebeurt. Maatschappelijk gezien is recycling nog steeds de beste oplossing. Het beperkt onnodig grondstoffenverbruik en het draagt ook nog eens bij aan de werkgelegenheid. Het belang van dat laatste mag niet worden onderschat," geeft Langezaal tot besluit nog mee. ■

**Duurzaam bouwen, nu en in de toekomst.
Gegarandeerd met ons gecertificeerd granulaat.**

**“Wij maken
meer
van puin...”**

Nu ook voor de betonindustrie. Wij leveren goed geschikte grind- en zandvervangers. Ons granulaat voldoet geheel aan de gestelde NEN-normen voor de beton- mortelbranche. Al jaren lopen wij voorop met nieuwe technieken en innovatieve producten. Ons product is úw garantie voor een goed verwerkbaar, gecertificeerd toeslagmateriaal.

**U vraagt – wij leveren.
Ook dat garanderen we.**

www.puinrecycling.nl

**DRENTSE
RECYCLING
MAATSCHAPPIJ BV**

Duim techniek

Stofbestrijding

Bandwegers

Recycling

24h-Service

Stofbestrijding is een 'hot item' in de recyclingbranche.

Fijnstof komt vrij bij stortpunten van transportbanden, overslagpunten en rijpaden. Dit stof is schadelijk voor personeel en milieu. Met een goed stofbestrijdingssysteem kunt u de verspreiding van dit stof tegengaan!

Duim techniek kan u hierin van het juiste advies voorzien en een systeem aanbieden dat geheel op maat en op uw wensen afgesteld is.

Onze jarenlange ervaring heeft ervoor gezorgd dat wij een systeem ontwikkeld hebben dat zeer gebruiks- en onderhoudsvriendelijk is.

Meer informatie en referentieprojecten vindt u op onze website.

Duim techniek - Standaardruiter 25 - 3905 PF - Veenendaal - 0318-529638 - info@duimtechnik.eu - www.duimtechnik.eu

Redactieraad versterkt

Onlangs is de redactieraad van BEwerken versterkt met Koen van Stekelenburg, die de opengevallen plaats van Geert Jan van Driel inneemt. Wie gaat er schuil achter de persoon Van Stekelenburg en wat is zijn 'drive'?" In deze bijdrage wordt een tipje van de sluier opgelicht.

'Met vervoer nieuwe initiatieven in de recyclingwereld uitdragen', zo luidde begin dit jaar het advies dat Van Driel aan zijn eventuele opvolger in de redactieraad mee wilde geven. Een advies waar Van Stekelenburg graag voor gaat. "Er is nog zo ontzettend veel mogelijk op recyclinggebied. Velen ervaren financiële kaders als een keurslijf dat je aan banden legt. Je kan deze ook als een uitdaging zien.

Hoe kan ik zo efficiënt mogelijk mijn bedrijfsprocessen stroomlijnen, waardoor een vervolgstap in het recyclingproces wel rendabel is? Steeds op zoek naar grenzen om deze vervolgens weer te verleggen. Is er een mooiere uitdaging tegen het licht van schaarste denkbaar?

Achtergrond

De recyclingwereld is inmiddels geen onbekend terrein meer voor Van Stekelenburg. In het kader van zijn HBO-opleiding bedrijfsmanagement MKB volgde hij al weer zo'n twee jaar geleden stage bij Baetsen Recycling B.V. in Veldhoven. Van jongs af aan oefende de transport- en afvalwereld een zekere aantrekkingskracht op de inmiddels 26-jarige Van Stekelenburg uit. Met name het zo efficiënt en effectief mogelijk inrichten van werkprocessen ziet hij als een permanente uitdaging. Die gedrevenheid bleef bij zijn stagegever niet onopgemerkt en een dienstverband liet dan ook niet lang op zich wachten. Inmiddels heeft Van Stekelenburg, vooral op het vlak van marketing en communicatie, in samenwerking met Sales, al diverse projecten bij Baetsen tot een goed einde gebracht.

Bruggenbouwer

Over een vastomlijnde functiebeschrijving beschikt hij niet. Zelf omschrijft hij zijn rol bij Baetsen Recycling vooral als 'bruggenbouwer'. Van Stekelenburg: "De mensen van de praktijk, wil ik de nodige theoretische bagage aandragen, zodat zij minder op gevoel sturing behoeven te geven aan werkprocessen. Dat laatste is overigens een typisch kenmerk van een familiebe-

drijf. Een van mijn doelstellingen is dan ook om meer structuur in de organisatie aan te brengen, zodat aan de hand van betrouwbare managementinformatie de diverse processen zich laten aansturen. Tegen dat licht gezien houd ik mij momenteel vooral bezig met ISO-certificering en kwaliteit."

Win/win situatie Energie-investeringsaftrek (EIA): Energie-investering fiscaal aantrekkelijk

De overheidsregeling Energie-investeringsaftrek (EIA) kan een fiks belastingvoordeel opleveren. Investeren in duurzame energiebesparende maatregelen is daardoor aantrekkelijk.

Wie in de toekomst meer energie wil besparen, moet nu al denken aan investeringen die daartoe leiden. Zonne-energie, HR++-beglazing en gevel-, dak- en vloerisolatie: allemaal leiden ze tot minder

energieverbruik. Om duurzame maatregelen te treffen in een kantoor- of bedrijfspand, moet veelal diep in de buidel tasten. Om ondernemers te stimuleren een groene weg in te slaan, heeft de overheid de Energie-investeringsaftrek (EIA) in het leven geroepen.

De regeling EIA komt er op neer dat wie voor een bedrag hoger dan 2.200 euro energiebesparende bedrijfsmiddelen aanschafft, 44 procent van de investeringskosten mag aftrekken van de fiscale winst van de onderneming. Via de Belastingdienst krijgt de investeerder gemiddeld zo'n 11 procent over het investeerbedrag terug.

Feiten op een rij:

- EIA-regeling is in 1997 in het leven geroepen door het Ministerie van Economische Zaken en Financiën.
- De Energielijst 2010 toont alle bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor de EIA.

Meer weten over de EIA?

Agentschap NL organiseert samen met brancheorganisaties in 2010 workshops over de EIA. Meer informatie op: www.agentschapnl.nl/eia.

Afval maken is geen kunst, een product wel

Jaarlijks verwerkt HKS Metals B.V. ca 1,1 miljoen ton ijzer en 150 duizend ton non-ferro metalen in ons land tot schroot. Daarmee heeft zij ongeveer de helft van Nederlandse markt in handen. Welvaartschroot, afkomstig van een selecte groep toeleveranciers en autowrakken van demontagebedrijven vertegenwoordigen het grootste aanbodvolume. Daarnaast koopt HKS Metals ook lastige sorteeresiduen bouw- en sloopafval in, om hieruit nog waardevolle materialen te separeren voor hergebruik.

Tot zo'n jaar of drie geleden verwerkte HKS Metals zijn shredder outputstromen als ieder andere schroothandel. Het haalde de krenten uit de pap en wat resterende ging naar de stort. In 2008 ging het roer radicaal om. Deels vanuit een toenemend bewustzijn dat grondstoffen steeds schaarser zullen worden en deels als gevolg van trends in de samenleving waaronder duurzaam ondernemen al dan niet in combinatie met steeds stringenter eisen wat betreft verantwoording van scheidingsresultaten.

Qua bedrijfsvoering en filosofie veranderde er de afgelopen drie jaar meer dan in de decennia daarvoor. Het machinepark ging drastisch op de schop, de scheiding in monostromen vindt zoveel mogelijk geautomatiseerd plaats en het storten van restafval is taboe verklaard. Uitdagingen zijn er om te overwinnen. Bij de vestiging in Amersfoort liggen de doelstellingen inmiddels onder handbereik. Begin 2011 zal het productieproces zodanig vormgegeven zijn dat er geen sorteeresidu meer naar de stort gaat.

Acceptatiebeleid

De keurmeesters van alle zes vestigingen van HKS Metals in ons land hanteren het-

zelfde acceptatiebeleid. Voor ferro en non-ferro bijvoorbeeld geldt dat deze stromen maximaal drie procent vuil mogen bevatten. Voor het afvalpercentage krijgt de aanbieder niet alleen de rekening van de verwerkingskosten gepresenteerd, maar vindt er ook een correctie op de prijs van inname plaats. Het gewicht van de massa waar het uiteindelijk om te doen is, ligt immers lager. Van dit beleid is onmiskenbaar een opvoedende werking uit gegaan. De vandaag de dag aangeboden afvalstromen hebben veel meer potentie wat betreft hergebruik dan voorheen. Ook voor andere stromen gelden soortgelijke stringente regels.

Scheidingstechnieken

HKS Metals gaat voor zo kort mogelijke lijnen in de verwerkingsketen. De tijd dat lastig te scheiden metaalstromen over de hele wereld heen werden gesleept, is definitief de rug toegekeerd. Veel onnodig transport en dubbele verwerking is verdwenen, maar wat veel belangrijker is, er is nu daadwerkelijk controle mogelijk! Als eerste stap in de verwerking gaat het aangeboden materiaal door de shredder en vindt er een scheiding plaats in een lichte en in een zware fractie. Handpicking vindt weliswaar nog plaats, maar is wel zo-

veel mogelijk teruggedrongen. Een pallet aan scheidingstechnieken variërende van windshifting, werveltechniek, sink-flow methodes, eddy-current, magneetoplossingen, röntgen, NIR, kleur- en sensortechnieken nemen het leeuwendeel voor hun rekening. Aan het eind van het verwerkingsproces resteren monostromen als ijzer, rvs, zink, printplaten, koper(draad), messing, aluminium, met een zuiverheid dat ze zo naar de smelterij kunnen. Het ei van Columbus blijkt vooral in het hanteren van de juiste volgorde te zitten. Hoe die luidt, houdt HKS Metals voor zichzelf.

De kunststof bevattende sorteeresiduen vormen nog een uitdaging. Op dit moment zijn deze nog te heterogeen om direct in te zetten voor de kunststofrecycling. In Amersfoort is een loods in aanbouw, die dit najaar in bedrijf zal worden genomen, waarin met de meest geavanceerde technieken (sensor, NIR en kleurscheiding), verdere nascheiding plaats zal vinden. Wat dan nog resteert zal als fluff zijn weg vinden in een hoogoven of verbrandingsinstallatie met energieretourwinning. Daarmee is de keten gesloten.

HKS Metals

De staalproducenten Hoogovens, Klöckner

en Sidmar beschikten tot beginjaren negentig ieder over een eigen schroothandel. Een krachtenbundeling stond in 1993 aan de wieg van HKS Metals B.V. Achter de afkorting HKS gaan nog altijd de namen

van deze staalproducenten schuil. Kort na de krachtenbundeling stapte Sidmar uit het project en een faillissement luidde het einde van de deelname van Klöckner in. De aandelen kwamen in handen van de

Deutsche Bank, die deze later weer verkocht aan het in Duisburg gevestigde Thyssen Sonnenberg Recycling (TSR). Tot 2006 stond ook het Nederlandse concern SHV te boek als aandeelhouder. Deze onderneming richt zich sindsdien met name op biobrandstoffen en deed haar aandelenpakket over aan een consortium bestaande uit de partijen: Remondis, Cronimet en Alfa Acciai. Tot op de dag van vandaag kent HKS Metals twee aandeelhouders: Corus en voornoemd consortium. Naast haar hoofdzetel in 's-Gravendeel, beschikt HKS over nog vestigingen in Amersfoort, Amsterdam, Eindhoven, Hengelo en Zwartsluis. In zijn totaliteit werken bij deze industriële onderneming zo'n 175 medewerkers. ■

Kijk op onze website voor gebruikt equipment!

- Demolition & Sorting Grabs
- Polyp Grabs
- Shears
- Multi-Quick Processors

Dedicated Demolition Line graafmachines: 18-65 ton

Demarec's interpretatie van een Superieure Prijs-, Kracht- en Kwaliteitsverhouding!

Anti-Stofkanon, speciaal ontwikkeld voor deze toepassing!

Lineaire straal; beneveld wordt wat beneveld moet worden!

TECHNO LPIN
pro air solutions
Anti-Stofkanon

Trendsetter in Demolition and Recycling Equipment

Demarec, Den Hoek 10 • 5845 EL St. Anthonis (NL) • Tel. +31(0)485 442300 • Fax +31(0)485 442120 • info@demarec.com

Van Dalen slaat zijn vleugels uit

In 2009, het jaar waarin Van Dalen BV uit Huissen 50 jaar bestond, werd een voorlopige koopovereenkomst gesloten voor de overname van de Plantion-locatie te Bommel. De overname opent voor Van Dalen, gespecialiseerd in grond- weg- en waterbouw, afval en reiniging, sloop en asbestsanering, beton, puin- en asfaltrecycling, laad los, op- en overslag, alsmede projectontwikkeling, expansiemogelijkheden. Algemeen directeur Theo van Dalen licht desgevraagd toe wat er op die locatie zoal staat te gebeuren.

"Sinds 1 april jl. mogen wij ons officieel eigenaar noemen van het 19,3 ha grote bedrijfsterrain van de voormalige bloemenveiling Plantion in Bommel. Als alles volgens plan verloopt zullen in de loop van volgend jaar de eerste activiteiten op het nagenoeg aangrenzende terrein

rond, maar het moge duidelijk zijn dat wij niet twijfelen aan een goede afloop," zegt Van Dalen.

In eerste instantie gaf het feit dat Van Dalen op de huidige locatie compleet uit zijn jasje dreigt te groeien aanleiding tot een zoektocht naar een andere locatie.

Vooraf de Technische Dienst kampte met een ruimteprobleem. Maar ook voor de medewerkers op kantoor is meer werkruimte geen luxe.

"Van Dalen: Toen de bloemenveiling te koop werd aangeboden, hebben wij eerst een poging ondernomen om een gedeelte van deze locatie aan te kopen. De eigenaar had daar evenwel geen oren naar. De tijd werkte echter in ons voordeel, zodat wij later alsnog de gehele locatie konden aankopen. Een deel van de opstallen hebben wij overigens direct door kunnen verkopen, onder andere aan enkele grossiers in bloemen en planten. Daarnaast maakt ook 75.000 m² bouwrijpe grond deel uit van de transactie. Ook daarvan waren wij voornemens een deel te verkopen, maar gezien onze expansiedriften hebben wij dat voornemen even op een laag pitje gezet."

milieuwetgeving. Ook dat vergt tijd. We verwachten dan ook niet dat wij voor 2012 al onze ideeën en plannen op deze locatie kunnen realiseren. Wat wij zoal van plan zijn? Wij krijgen nogal wat bedrijfsafval en afval afkomstig van milieustraten via onze containerservice aangeboden. Tot nu toe zien wij ons vanwege tekortschietende opslagruimte genoodzaakt dit direct door te sluisen naar derden. In de toekomst zouden wij dit afval zelf willen sorteren en waar mogelijk recycleren. Je kan dan denken aan afvalstromen als hout, folie en plastics. Maar ook het breken van steenachtige materialen sluiten wij niet uit. De steenachtige materialen kunnen wij hier straks probleemloos opslaan. En als we vervolgens op gezette tijden één van onze drie mobiele brekers naar de Veilingweg dirigeren, kunnen we deze afvalstroom hier breken.

Kortom: wij koersen op een uitbreiding van onze afvalpoot," licht Van Dalen een tipje van de sluier op. De opstallen op de locatie beslaan zo'n 30.000 m² en zijn 6,80 meter hoog. Daarin zijn gemakkelijk het merendeel van de activiteiten van Van Dalen te accommoderen. De vloeren in de diverse hallen zijn berekend op een hoge belasting en daarnaast biedt de bestaande infrastructuur ook veel voordelen. Zo is het gehele terrein verhard en voorzien van riolering.

Looveer

Tot nu toe vindt de recycling van steenachtige materialen van Van Dalen plaats op het terrein Looveer. Het is geenszins de bedoeling om te zijner tijd ook deze activiteiten naar de Veilingweg over te hevelen. "Qua ruimte en accommodatie biedt de locatie Veilingweg weliswaar meer dan voldoende mogelijkheden, maar in vergelijking met Looveer heeft onze nieuwe locatie wel een belangrijk minpunt: vervoer over water behoort niet tot de mogelijkheden. Dat wij, in tegenstelling tot wat velen denken, niet voornemens zijn om alles en waar mogelijk overdekt op één locatie te concentreren, moge nog eens genoegzaam blijken uit het feit dat wij recent ook 1,5 hectare aangrenzende grond hebben aangekocht om de los- en overslagfunctie op het terrein Looveer te versterken," voegt Van Dalen daar tot besluit nog aan toe.

"Tot nu toe zien wij ons vanwege tekortschietende opslagruimte genoodzaakt bedrijfsafval en afval uit milieustraten direct door te sluisen naar derden. In de toekomst zouden wij dit afval zelf willen sorteren en waar mogelijk recycleren."

Bestemmingsplanwijziging

Momenteel rust op deze locatie nog de bestemming 'tuinbouw'. Om alle ideeën te kunnen realiseren zou dat gewijzigd moeten worden in categorie 4.2 (zwaardere industriële bestemming). "Als dat lukt, wacht ons vervolgens de procedure voor de vergunning in het kader van de

plaatsvinden. "Ideeën wat wij daar zoal kunnen doen zijn er volop. Wat er wel en wat er niet mogelijk zal zijn, is mede afhankelijk van de wijziging van het bestemmingsplan. Die procedure zal naar verwachting begin volgend jaar zijn afge-

WASTEMASTER A Product of Hard Work

Meer mogelijkheden voor de meester in afvalverwerking

De evolutie in de afvalverwerkende industrie staat nooit stil en JCB ook niet. JCB beschikt over 25 JCB Wastemaster machines; elke machine ontworpen naar de eisen van de klant. Van papier tot hout, metaal tot rubber, ...Onze robuuste machines en uitrustingsstukken voldoen aan uw vereiste toepassing.

Nederland: JC Bamford N.V. Tel : 0031 (0) 418 654 654 Email : info@jcb.nl
België: JCB Belgium N.V. Tel: 0032 (0) 89 695 050 Email: info@jcb.be

www.jcb.com

Eerste 'groen gas'-certificaat uitgereikt in Veldhoven

Wethouder Nicole Ramaekers van de gemeente Veldhoven reikt het eerste 'groen gas'-certificaat uit aan algemeen directeur Hans van Roosmalen van Baetsen.

Afvalinzamelaar Baetsen van de gemeente Veldhoven heeft onlangs vrachtwagens aangeschaft die op 'groen gas' rijden. Om deze duurzame ontwikkeling te belonen, overhandigde wethouder Nicole Ramaekers op donderdag 1 juli het eerste Veldhovense 'groen gas'-certificaat aan de firma Baetsen.

Baetsen is vanaf haar oprichting reeds de duurzame weg ingeslagen. Sinds begin dit jaar rijdt Baetsen met vuilnisauto's die op aardgas rijden en nu dus ook op 'groen gas'. Daarmee reduceert het bedrijf de CO₂-uitstoot in het leefgebied van Veldhoven. Niet alleen door zoveel mogelijk goederenstromen te scheiden, maar ook door de inzameling op een zo schoon mogelijke manier te doen. De overstap naar 'groen gas' past dan ook binnen het streven van de firma Baetsen naar CO₂-neutraal rijden. De vuilniswagens rijden vanaf nu als het ware op afval dat zij zelf ooit ingezameld hebben!

Afleverpunt voor 'groen gas' beschikbaar

Tot eind vorig jaar was het in de omgeving Veldhoven niet mogelijk om op aardgas te rijden, omdat er geen afleverpunt was. Sinds december 2009 is aardgas beschikbaar bij tankstation Fuwell op industrieterrein Acht aan Het Schakelplein 26 in Eindhoven. Sinds 1 juli 2010 is daar ook 'groen gas' te verkrijgen.

Groen gas

Groen gas lijkt op aardgas en komt vrij bij de verwerking van organisch afval. Een voorbeeld van een biologisch gas dat geheel op natuurlijke wijze ontstaat is moerasgas. Groen gas ontstaat bij de vergisting van bijvoorbeeld rioolslib, mest en GFT-afval. De energieproducent -in dit geval Essent- zuivert het gas tot aardgas-kwaliteit. Hierna wordt het aan het bestaande aardgasnetwerk toegevoegd.

Omdat 'groen gas' een biologische oorsprong heeft, is dit aan te merken als een duurzame energiebron. Ten opzichte van diesel en benzine vermindert 'groen gas' de uitstoot van fijnstof en stikstofoxiden en reduceert het de CO₂-uitstoot met 80%. Bovendien is 'groen gas', net als aardgas, veel goedkoper dan diesel en benzine.

Rijk aan zet

Het Inter Provinciaal Overleg (IPO) pleit er bij het Rijk al enige tijd voor dat brandstoffen worden belast op basis van de CO₂-uitstoot en andere luchtverontreinigende stoffen. De aardgas auto is wat betreft CO₂-uitstoot gelijkwaardig aan de elektrische auto. Dat houdt in dat voertuigen op 'groen gas' eenzelfde fiscale behandeling moeten krijgen als elektrische voer-

tuigen. Het voorstel van het IPO aan het Rijk is dan ook om de auto's die op aardgas rijden (net zoals de elektrische auto) vrij te stellen van BPM en het betalen van motorrijtuigenbelasting. Op deze manier wordt ook de duurzame aardgasauto gestimuleerd.

Veel asbest illegaal gestort

Van 50 tot 80 procent van het asbest op stortplaatsen in Noord-Holland is de herkomst onduidelijk. Veel asbest blijkt illegaal gestort te zijn, zo wijst het op 30 juni jl gepresenteerde onderzoeksrapport 'Asbestketen ontrafeld' uit. De provincie Noord-Holland acht de kans groot dat ook in andere provincies op grote school asbest illegaal wordt gestort.

Aan het onderzoek, dat tussen maart 2009 en oktober 2009 heeft plaatsgevonden, werkten onder meer justitie, de milieupolitie en verschillende Noord-Hollandse gemeenten mee. Deze pilot bracht uiteindelijk zo'n 300 zaken aan het licht, die aanleiding gaven tot nader onderzoek.

Justitie verwacht dat dit vervolgonderzoek leidt tot ongeveer 150 strafzaken.

Maas in wetgeving

Als aannemers bij een verbouwing asbest aantreffen moeten ze eigenlijk een gecertificeerde asbestsaneerder inschakelen. Maar omdat dat arbeidsintensief en duur is, laten particulieren het vaak gewoon door de aannemer zelf verwijderen, zonder veiligheidsmaatregelen. Daarbij maken

zij gebruik van een maas in de wet, want particulieren mogen, in tegenstelling tot bedrijven, kleine hoeveelheden asbest bij de gemeentelijke stortplaats afleveren. Dus de aannemer verwijdert het asbest illegaal en de particulier brengt het dan, netjes in plastic verpakt, weg. Ook komt het voor dat asbest verborgen tussen ander bouwpuin bij de stortplaats terecht komt.

Maatregelen

"Particulieren moeten zich bewust worden van de risico's van illegale asbestverwijdering. Bedrijven omzeilen vaak bewust de regels en verdienen daaraan. Dus moet er meer toezicht op komen," zegt Bart Heller, gedeputeerde van Milieu van de provincie Noord-Holland.

"Gedacht kan worden aan een verplichte asbestinventarisatie bij de verkoop van een woning van vóór 1994. Dan weet de koper of er asbest zit in zijn huis en krijgt de overheid een beter zicht op waar zich asbest bevindt."

OBM Sorter; sorteert alle metalen, non ferro's en RVS

Peterson 2700C horizontale shredder

DustClear
www.bmf-bv.com

Mobiele en stationaire sterrenzeven

TANA langzaamdraaier verkleint moeiteloos:

- * Metalen * Hout *
- * Rubber * Matrassen *
- * Vrachtautobanden *
- * Etc...

OBMtec
www.obmtec.com

Franklinstraat 9; 9285 WT Buitenpost (NL)
T: +31 511 424555 F: +31 511 423963
E: info@obmtec-rte.com I: www.obmtec-rte.com

TANA SHARK

Trackstack scheepslader VL serie

MNO Vervat heeft voor haar waterbouw en wegenbouwprojecten in Suriname een Trackstack rupsmobile scheepslader in gebruik genomen voor het laden van haar eigen schepen voor het vervoer van waterbouwstenen en gebroken steen uit haar groeve in het binnenland van Suriname naar de kust.

Deze veelzijdige installatie, die in principe geschikt is voor het laden en lossen van zeer uiteenlopende materialen, kan worden beladen door een grote graafmachine, loskraan of laadschop, of alternatief, rechtstreeks vanuit een dumptruck of kipper. Gelost kan worden in bijvoorbeeld een schip, een bak, een spoorwagon

of op de hoop. Het materiaal komt daarbij niet in aanraking met de grond en hoeft niet te worden gestort en dan weer opgepakt en verladen. Er valt dus een handelingsweg. De machine kan ook als opslagband of overslagband worden gebruikt op de werf, om grote hoeveelheden materiaal te verwerken.

De capaciteit loopt uiteen van 600 tot 1.000 t/h, afhankelijk van de uitvoering van de laad- en losinstallatie en het soortelijk gewicht van het te verladen materiaal. Doordat de 13,5 m lange afvoerband (maximale storthoogte 6,85 m) kan zwenken en de scheepslader gemakkelijk en snel kan worden verplaatst, is verhalen van het schip veelal niet nodig. De band is uitgerust met een sensor, die de hoogte van de hoop meet en bij het bereiken daarvan automatisch weg zwenkt, om een nieuwe hoop te maken. De machine is leverbaar met een aandrijfbron, of met een Duo Drive systeem

met CAT 4.4 TD dieselmotor van 75 kW (100,5 PK) en een driefasen elektromotor van 75 kW, voor een zuinigere en stillere bedrijfsvoering. De banden kunnen naar keuze worden geleverd met een elektrische of hydraulische aandrijving. Door een uitgekiend systeem, waarbij de bovenbouw ten opzichte van de rupsen naar voren kantelt, waardoor de machine en de opvouwbare afvoerband horizontaal komt te liggen, is de machine goed vervoerbaar: lengte 14,83 m, breedte 2,95 m en hoogte 3,325 m.

Meer informatie

Marcom vertelt u uiteraard graag meer over deze rupsmobile scheepsbelader. Bel: tel. 0548 - 51 80 80 en vraag naar Rex Mulder.

Niet-asbesthoudende golfplaten niet langer taboe

In bouwafvalcontainers is niet alleen asbest, maar ook asbestgelijkend materiaal taboe. Wie zich bijvoorbeeld van niet-asbesthoudende golfplaten wenst te ontdoen, zal deze stofdicht en dubbel verpakt in doorzichtig plastic bij een speciaal daarvoor aangewezen afvalinzamelaar voor eindverwerking moeten aanbieden. Ook al kleven aan dit materiaal niet de risico's van asbest, qua kosten is de ontdoener even duur uit. Tenminste tot begin dit jaar.

Als één van de weinige, zo niet het enige afvalverwerkend bedrijf in ons land, biedt Afvalverwerking Vink b.v. de mogelijkheid om niet-asbesthoudende golfplaten tegen een aantrekkelijk tarief in te nemen en te verwerken.

"Ontdoeners van niet-asbesthoudende golfplaten treffen tot voor kort overal gesloten deuren aan. Zij waren aangewezen op een speciaal daarvoor aangewezen afvalinzamelaar voor eindverwerking en betaalden daarvoor de hoofdprijs. Puinbrekers en sorteerbedrijven van bouw- en sloopafval weigerden categorisch deze af-

valstroom, bang als zij waren dat dit materiaal de bewerkte afvalstroom tot een asbestverdacht product zou bestempelen. Daarmee zouden zij niet alleen materiële maar ook imagoschade kunnen oplopen," meent Vink's manager afvalverwerking Wim van de Beek.

In Barneveld vonden ze dit evenwel van de gekke. Het moet toch mogelijk zijn om dit materiaal, dat zich qua eigenschappen in niets onderscheidt van andere steenachtige materialen, tegen meer gangbare tarieven in te nemen, te verwerken en her te gebruiken?

Aangescherpte acceptatienormen

"Om de gesloten deuren, of poort zo u wilt, open te zetten, hebben wij nog eens kritisch naar onze acceptatienormen gekeken. Kunnen we die zodanig aanscherpen dat wij bij inname van niet-asbesthoudende golfplaten op alle denkbare wijzen toch gevrijwaard blijven van de vermeende risico's? Een vraag die we uiteindelijk positief hebben beantwoord, maar dan moet wel aan bepaalde voorwaarden zijn voldaan," aldus Van de Beek.

Bij acceptatie moet bij deze afvalstroom bijvoorbeeld een verklaring van een gecertificeerd onderzoeksbureau zitten, dat deze partij geen asbesthoudend materiaal bevat. Als de platen nog in tact zijn kunnen ook de verplichte stempels uitwijzen dat het hier gaat om een (asbestvrij) vezelcementhoudend product. Ook een certificaat van aankoop kan eventueel hiervoor dienen. Van de Beek: "Vertrouwen is goed, maar controle is beter. Bij iedere levering beoordeelt de acceptant dan ook minutieus de overgelegde bewijsmiddelen op de aangeboden partij van toepassing zijn. Eerst als dat overtuigend blijkt, vindt inname plaats."

Status aparte

Deze (asbestvrije) materialen worden vervolgens strikt gescheiden van de reguliere steenachtige materialen opgeslagen

waarna ze geschikt gemaakt worden voor hergebruik. Uiteraard gebeuren deze acties onder veilige (natte) omstandigheden zodat er geen verwaaiing en stofvorming kan optreden. Tijdens de bewerking worden er monsters genomen op basis van de voorschriften conform bijvoorbeeld de bemonstering uit de BRL 2506 en geanalyseerd. Als ook daar onomstotelijk uit blijkt dat we met niet-asbesthoudend vezelcement van doen hebben, is het een product dat geschikt is voor hergebruik, legt de manager afvalverwerking uit.

Uniek?

De extra voorzorgsmaatregelen en bewerkingslagen maken dat het inname tarief wel iets hoger ligt dan het reguliere tarief voor steenachtige materialen. Van de Beek: "In vergelijking met het tarief dat op speciaal daarvoor aangewezen afvalbrennpunten moet worden betaald, is dit echter maar een fractioneel hoger bedrag. Naast geld voorkomt deze werkwijze ook onnodig storten. Ook dat voordeel mag niet onbenoemd blijven."

Op de vraag of deze werkwijze uniek valt te noemen, kan Van de Beek niet volmondig ja zeggen. "Als we kijken vanuit welke windhoeken vezelcementhoudende platen ons worden aangeboden, neigt het denk ik wel daartoe," merkt hij tot besluit nog op.

SCM Adviesgroep

Voor uw:

- * vergunningen
- * milieuonderzoeken
- * bestemmingsplanprocedures
- * milieu-, arbo- en recyclingadviezen
- * acceptatiereglementen en leveringsvoorwaarden
- * draaiboeken en zorgsystemen (VCA/BRL/ISO)
- * vakopleidingen

www.scm-adviesgroep.nl

postbus 434, 6040 AK Roermond

telefoon: 0475 – 420191

telefax: 0475 – 311558

e-mail: info@scm-adviesgroep.nl

Steinert voorziet modernste sorteer-installatie ter wereld van scheidingstechniek

Steinert is al meer dan 100 jaar actief op het gebied van scheidingstechnieken voor de recyclingbranche. Lag het accent in een grijs verleden vooral op magnetische toepassingen, de laatste decennia is het accent meer en meer verschoven naar sensor- en optische sorteertechnieken. In het Zuid-Duitse Albstadt bouwt Steinert momenteel de modernste sorteerinstallatie ter wereld. Kenmerkend voor de toegepaste technieken is dat de fabrikant de te realiseren scheidingspercentages garandeert.

De installatie in Albstadt bevat, naast zes zware magneten voor de scheiding van ijzerstromen, onder meer tien NIR-infrarood scheidingsapparaten voor het scheiden van papier, hout, PE, PPE en andere soorten kunststof. Daarnaast zijn in de sorteerin-

stallatie twee röntgenscheiders geplaatst voor het verder scheiden van diverse stromen op samenstelling en een inductiescheider voor het uitsorteren van NE-stromen en RVS-producten.

Steinert

Steinert is al ruim 100 jaar actief met de bouw van magneten, al eind jaren 1800 stond recycling al als basis voor het succes van Steinert. De magneten werden toen al gebruikt om ijzer uit schroot en staalslakken te halen. Van toen tot het heden werden vele nieuwe producten ontwikkeld bij Steinert van in de jaren '60 de boven-

bandmagneet en de compacte lastmagneet tot in de jaren '80 de wereldwijd bekende NE-scheidings (Non-Ferro scheidings) en magneettrommels die achter schrootshredders geplaatst worden. Steinert is nu alweer een lange tijd pionier voor de volgende generatie scheidingstechnieken, waarbij gescheiden wordt op herkenning door infrarood, inductie, kleuren en zelfs röntgen. In Nederland wordt dit merk vertegenwoordigd door Van der Spek Vianen B.V.

De Almere Principles komen onder meer voort uit de ideeën van William McDonough over duurzaamheid. Ze zijn een vertaling daarvan naar de Almeerse situatie. Een belangrijk element ervan is dat afval grondstof kan zijn. Dat producten zo kunnen worden gemaakt, dat in een volgende levenscyclus het materiaal zijn waarde behoudt. Of zelfs meer waarde krijgt.

Dat laatste – opwaardering van 'afval' – is de specialiteit van de Almeerse kunstenaar Mariël Bisschops, van wie tot 21 juni 2010 het werk 'Bananas' was te zien in de B-passage en de bestuursingang van het stadhuis van Almere.

"Het feit dat je mensen verrast en prikkelt, laat kijken met andere ogen en inzicht verschaft in een problematiek die van iedereen is, door middel van kunstwerken die met onconventionele beeldmiddelen zijn gemaakt, dát vormt de doelstelling en tevens de uitdaging," aldus Bisschops,

Van Afval naar Kunstwerk

Overigens blijft het niet bij deze ene expositie. In Almere wordt een grootschalige, op duurzaamheid, liever nog cradle-to-

cradle gefundeerde kunst/buitenmanifestatie georganiseerd, waarvoor 12 kunstenaars zijn geselecteerd. Zij zijn uitgekozen op basis van hun streven naar creaties, die intelligent, productieschoon en/of volledig eco-effectief zijn vervaardigd. De te exposeren werken wijzen uit dat er geen sprake meer is van afval. Afgedankte materialen zijn grondstoffen voor nieuwe producten, ook in de beeldende kunst.

In het najaar van 2010 zal de eerste presentatie zijn. De kunstwerken worden getoond op een locatie die aansluit bij de doelstellingen van Neverending Art Almere, namelijk op het terrein van het landgoed van Stichting Stad & Natuur, voorheen bekend onder de naam Stadslandgoed de Kemphaan in Almere.

Axiaal draagvermogen van palen

Bij CUR Bouw & Infra verscheen recent het rapport 229 'Axiaal draagvermogen van palen', dat tot stand kwam in samenwerking met Delft Cluster en een groot aantal marktpartijen. Dit rapport bevat de resultaten van gezamenlijk onderzoek, dat tot doel had een rekenmodel op te stellen voor de draagkracht van op druk belaste palen. De basis voor het onderzoek vormde een grote verzameling van in het verleden uitgevoerde proefbelastingen. Deze database bleek na analyse kwalitatief niet voldoende om daarop een nieuw empirisch rekenmodel te baseren. Ook waren er onvoldoende gegevens over in de grond gevormde, niet-grondverdringende palen (zoals Vibropalen).

Dit neemt niet weg dat er wel een uitvoerige analyse is uitgevoerd op beschikbare data over proefbelastingen en van literatuur. Daaruit kwam naar voren dat het draagvermogen van diepe, in het zand geplaatste grondverdringende palen wordt overschat, en dat de veiligheidsmarge op het draagvermogen van deze palen kleiner is dan gedacht. Aanbevolen wordt dan ook om nader onderzoek uit te voeren

naar in het zand geheide palen en naar de gevolgen voor NEN 6743, de Nederlandse norm voor het berekenen van de draagkracht van funderingspalen.

Tevens constateert de commissie dat voor het vormen van een goede Nederlandse database met goed vergelijkbare testresultaten het nodig is om proefterreinen in te richten, waar verschillende paalsyste-

men onder gelijke omstandigheden kunnen worden beproefd en waar rekenmodellen kunnen worden geverifieerd.

Bestellen

CUR/DC-rapport 229 'Axiaal belaste palen' kan worden besteld via de webwinkel op www.curbouweninfra.nl. De prijs bedraagt € 45,- (incl. BTW en verzendkosten).

Tom Pilzecker Fotografie Rotterdam

'Van Alkmaar de Victorie Prijs' Beste Onderneming

De doorslaggevende punten uit het juryrapport waren:

- Deze onderneming is gevestigd in Alkmaar maar landelijk actief.
- Ze hebben kwaliteit als keurmerk, op de website zien we minimaal zes toonaangevend kwaliteitscertificaten.
- Competentie en innovatie zijn kernbegrippen.
- Dit dynamische bedrijf bestaat inmiddels 56 jaar.
- Het bedrijf heeft oog voor mens en milieu en heeft duurzaam en maatschappelijk ondernemen hoog in het vaandel.
- Het is een voorbeeld voor de branche.

'Als ik meedoe, wil ik winnen'

Directeur Kees de Groot hoorde trots toe hoe de jury zijn onderneming beoordeelde. "Fantastisch dat ik deze prijs in ontvangst mag nemen. Ik was blij verrast dat we bij de genomineerden zaten en heb gelijk mijn contacten hierover geïnformeerd met de mededeling dat men op ons kon stemmen. We opereren landelijk, maar ook veel in de regio. De stemronde vormde een mooie gelegenheid om onze positie in de regio te versterken. Als ik meedoe, wil ik winnen ook", lacht De Groot. Zijn inzet heeft geholpen: C.A. de Groot Groep kreeg de meeste stemmen

De 'Van Alkmaar de Victorie Prijs' in de categorie Beste Onderneming 2010 is toegekend aan C.A. de Groot Groep. Deze Alkmaarse onderneming opereert landelijk op het gebied van sloop- en demontageteknik, milieutechniek en reststoffenverwerking.

binnen de categorie Beste Onderneming. Toch was het aantal stemmen niet van doorslaggevend belang, want uiteindelijk besliste de jury.

De Groot: "Dat de prijs een combinatie is van het publiek en de jury maakt het extra leuk. Het geeft erkenning en is een mooie opsteker voor het personeel. Ook levert het wat free publicity en een stukje naamsbekendheid op. Zelf laat ik het mijn contacten weer weten en op de werkvloer vierden we het met een paar flinke taarten." ■

Kuiken verkoopt Duitse dochteronderneming

De Nederlandse Kuiken Groep verkoopt haar Duitse dochteronderneming Könicke aan de Zweedse Lantmännen Group. Op 11 augustus ondertekenden beide partijen de overeenkomst voor de eigendomsoverdracht van Baumaschinen Könicke GmbH&Co KG. Onderdeel van de verkoop zijn de distributierechten van Volvo Construction Equipment voor Noord Duitsland. De Sennebogen crane & material handling divisie blijft eigendom van de Kuiken Groep.

Könicke is actief op het gebied van verkoop, verhuur en after sales van Volvo Construction Equipment en Sennebogen

hijskranen en overslagmachines in Noord Duitsland. Met 284 medewerkers en opererend vanuit 10 vestigingen, inclusief het hoofdkantoor in Garbsen, realiseerde Könicke een omzet van EUR 108 miljoen in 2009.

Eén van de grootste

De Zweedse Lantmännen Group is in Noord Europa één van de grootste ondernemingen op het gebied van levensmiddelen, energie, machines en landbouw. De groep, die eigendom is van 37.000 Zweedse landbouwers en is met meer dan 10.000 medewerkers actief in 19 landen. Dochteronderneming Swecon is dealer van Volvo Construction Equipment in Zweden, de Baltische staten en delen van Duitsland.

Magnus Rosberg, managing director van Swecon: "De acquisitie van Baumaschinen Könicke is een perfecte aanvulling voor Swecon. Niet alleen in geografische zin, Noord Duitsland vormt de verbinding met

regio's waar we al actief zijn, maar ook op het gebied van synergiepotentieel."

Focus op Benelux

Met haar solide Volvo Construction Equipment divisie zal de Kuiken Groep zich richten op verdere versterking van haar positie als marktleider in de Benelux, onder andere door uitbreiding van de service-activiteiten. De Sennebogen divisie van Kuiken zal zich nog intensiever richten op nog onaangeboord marktpotentieel in Noord-Duitsland en de Benelux.

Rob van Hove, managing director van de Kuiken Groep: "Als vooraanstaand distributeur van twee wereldwijd leidende merken, heeft Kuiken haar basis verstevigd. De samenwerking met onze huidige partners blijft duidelijk onze focus houden. Daarnaast maakt deze belangrijke stap het mogelijk om nieuwe distributiepartners aan te trekken in de regio's waarin we actief zijn." ■

Telestack introduceert zwenkbare rupsmobiele transportband

Het via de Van der Spek groep in de Benelux geïmporteerde Telestack heeft op de Hillhead show in Engeland de nieuwe TC-serie met radiale versteling geïntroduceerd.

Begin 2009 introduceerde Telestack de nieuwe TC421 en TC621 rupsmobiele transportbanden. Deze banden hebben een lengte van 21 meter en kunnen, type afhankelijk, tussen de 400 en 600 ton per uur transporteren. Grotere tonnages en andere varianten behoren op verzoek van de klant tot de mogelijkheden.

Toegenomen vraag

Ondanks de teruggang in de economie wereldwijd is de vraag naar Telestack transportbanden de laatste maanden alleen maar groter geworden. De belangrijkste verklaring hiervoor is de wens om vooral goedkoper en efficiënter te werken en te produceren. Met een Telestack rupsmobiele transportband hoeft er minder met een laadschop gewerkt te worden en is het zelfs mogelijk om bij de juiste opstelling de laadschop geheel stil te zetten.

Bij het laad- en loswerk is onnodig omhoog draaien van het te lossen product verleden tijd. Onder de standaard Telestack TC421/621 kan tot ruim 1.800m³ opgeslagen worden zonder de noodzaak de transportband te verzetten.

Breder inzetbaar

Door de nieuwe optie, waarbij de band kan zwenken vanaf een vast draaipunt, kan bij 180 graden draaien tot 10.000 ton materiaal worden opgeslagen zonder de machine te verplaatsen. Door deze optie zijn de TC-series nog breder inzetbaar.

Het afgelopen jaar zijn er meer dan 50 rupsmobiele Telestack's van de TC-serie geleverd in geheel Europa. Hiermee heeft Telestack zijn leidende marktpositie in de zware mobiele transportbanden aangetoond. Op de TKD was bij dochterbedrijf Marijs de Telestack TC621 met bunker voor Beelen ten toon gesteld. De machine wordt ingezet bij het laden en lossen van schepen en als nodig achter de mobiele puinbrekers van Beelen Reststoffen.

Voor meer informatie

Van der Spek Vianen B.V.
Postbus 61, 4130 EB Vianen
tel: 0347- 36 26 66.
Email : info@vanderspek.nl
Website : www.vanderspek.nl

Breston
www.breston.nl

Breston, machines voor o.a. op- en overslag

Molendijk 167
3244 AM Nieuwe Tonge

0187-651432
06-53348250

Rotterdam mikt op biomassabeurs

De Brits-Nederlandse energiebeurs APX-ENDEX en het Havenbedrijf Rotterdam hebben de handen ineengeslagen om een beurs voor het verhandelen van biomassa op poten te zetten. Dat maakten de bedrijven op 13 juli jl. bekend.

Het zou volgens hen gaan om de eerste beurs voor biomassa ter wereld. Ze onderzoeken nu of het een haalbare kaart is. De samenwerking met het Havenbedrijf is ingegeven door de kennis en ervaring van de haven op het gebied van transport, opslag en distributie van biomassa-producten. Rotterdam is de belangrijkste haven voor biomassa-producten van Europa. APX-ENDEX, dat al een tijdje een index van prijzen voor industriële houtpellets

publiceert, gaat in het derde kwartaal van dit jaar de boer op om de belangstelling van bedrijven om deel te nemen te peilen. Als de beurs er komt, gaat die onder de naam Biomass Exchange door het leven. Het is de bedoeling dat de beurs wordt gevestigd in Rotterdam komen. Industriële houtpellets worden bij opwekking van energie gebruikt als vervanger van steenkool.

Bron: DFT d.d. 13 juli 2010

Hiddink Winterswijk verder in afgeslankte vorm

Het te Winterswijk gevestigde Hiddink Grondwerken Transport B.V. gaat in afgeslankte vorm verder. Een deel van haar bedrijfsactiviteiten is overgedragen aan de in Lichtenvoorde gevestigde Dusseldorp Groep B.V.

Per 1 september jl. heeft Dusseldorp een aantal werken als ook de afvalinzamel- en puinbreekactiviteiten van Hiddink Grondwerken Transport overgenomen. Laatstgenoemd familiebedrijf, waar ca 25 mensen werkzaam zijn, onderhield al vele jaren goede contacten met de Dusseldorp Groep.

1 miljoen ton gft-afval goed voor 150 miljoen kilowattuur groene stroom

De Nederlandse composteersector gaat de uitdaging aan en verklaart de komende jaren grootschalig te investeren in de vergisting van gft-afval. In 2015 wordt ruim 1 miljoen ton gft-afval omgezet in 150 miljoen kilowattuur groene stroom of 18 miljoen m³ groen gas. Daarmee voorkomt de sector de uitstoot van 200.000 ton CO₂.

Met gft-vergisting en het produceren van groene energie wil de sector zijn bijdrage aan duurzaam afvalbeheer verder vergroten. Acht bij de Vereniging Afvalbedrijven aangesloten bedrijven, waaronder de VAR, Orgaworld en Twence plaatsten op 11 juni jl. hun handtekening onder de Duurzaamheidsverklaring, die deze intentie kracht bij moet zetten. Jaarlijks verwerken Nederlandse composteerbedrijven 1,3 miljoen ton groente-, fruit- en tuinafval (gft-afval) uit huishoudens en 0,3 miljoen vergelijkbaar organisch afval van bedrijven. Dit levert 600.000 ton compost op. Compost bevordert de bodemstructuur, voorkomt ziektes bij planten, stimuleert de groei van gewassen en legt CO₂ vast in de bodem. Composteerbedrijven leveren op die manier een belangrijke bijdrage aan duurzaam afvalbeheer.

Extra stap

Door aan het composteerproces een vergistingsstap toe te voegen, kan deze bijdrage nog verder groeien. Met het vergisten van gft-afval wordt biogas opgewekt dat kan worden gebruikt voor de productie van elektriciteit of als groen gas voor transport en verwarming. Het residu van de vergisting (digestaat) wordt vervolgens alsnog omgezet in compost. De kwaliteit ervan is vergelijkbaar en soms beter dan die van conventionele gft-compost.

Met de ombouw van de bestaande installaties naar vergistingsinstallaties is een investering van 240 miljoen euro gemoeid. De economische haalbaarheid is binnen bereik door de subsidie op duurzame energie (SDE). Een robuuste SDE-regeling is een noodzakelijke randvoorwaarde.

50-Jarig jubileum feest, groot succes!

14 juni jl. was de officiële dag dat de Baetsen-Groep 50 jaar bestond. Op vrijdag 11 juni werd samen met de vaste klanten en relaties bij dit feit stilgestaan. Een dag later is er met alle medewerkers uitbundig gefeest.

's Middags waren er diverse activiteiten voor jong en oud, waarna de dag werd afgesloten met een barbecue. Ter gelegenheid van dit jubileum kregen de trotse oprichters, Thieu en Lies Baetsen, namens de medewerkers ieder een bronzen borstbeeld aangeboden.

Thieu en Lies Baetsen flankeren de hen door het personeel aangeboden borstbeelden.

Resultaat met recycling

Mineralen
Herwinning van bouwstoffen

Energie
Duurzame brandstoffen en energie

Biogeen
Compost en biomassa

Sorteren
Herwinning van grondstoffen

Engineering
Milieutechnieken en projecten

Sluinerweg 12, Wilp-Achterhoek, Postbus 184, NL-7390 AD Twello
T +31 (0)55 3018300, F +31 (0)55 3018310, E info@var.nl, I www.var.nl

Powerscreen Pegson XH320SR bewijst zich bij Nederlandse klanten

Hij was al te zien op de TKD in Barneveld, de geheel nieuwe Powerscreen Pegson XH320SR combibreker. De getoonde machine was een voorproductie-model of anders gezegd een prototype, waarin de nodige eisen en wensen afkomstig van de Nederlandse markt zijn doorgevoerd.

Gezien de grote ervaring die Van der Spek Vianen en dochterbedrijf Marijs recycling-techniek hebben op het gebied van breken van het puin uit bouw- en sloofafval heeft Powerscreen besloten om na diverse tests met de machine in het breken van groeemateriaal deze naar Nederland te brengen om hem daar als puinbreker uitvoerig te testen. Tijdens deze testen is de machine begeleid door de technische dienst van Van der Spek Vianen die, waar mogelijk, op locatie nog kleine wijzigingen kon doorvoeren. Grotere modificaties konden tijdens de testperiode in de werkplaatsen te Vianen of Marienberg worden uitgevoerd.

Specificaties

Als hart van de Powerscreen Pegson XH320SR is een 8,5 tons roterende breker

gemonteerd, met een inloop van 1.130 mm breed en een hoogte van 800 mm. De rotorsnelheid is eenvoudig te regelen tussen de 33 en 40 meter per seconde. De prallwerken van de roterende breker zijn hydraulisch afgeveerd. Deze hydraulische gepatenteerde beveiliging zorgt ervoor dat zodra er een onbreekbaar deel in de breker komt de prallwerken direct kunnen opklappen. Dit voorkomt onnodige schade aan de breker. Een 1.900 mm lange grizzly-zeef zorgt in de bunker voor een goede voor-afzeving van de fijne fractie. Deze fijne fractie gaat direct door naar de trilvoeder onder de breker en hoeft dus niet door de breker waardoor er minder slijtage ontstaat en hogere capaciteiten mogelijk zijn.

De geteste SR-versie van de Powerscreen Pegson XH320, heeft een nageschakelde dubbeldeks zeefbox van bijna 3,5 meter met een retourband voor het direct terugvoeren van de overkorrel in de opgavenbunker. Eventueel afgezeefde tussenmaat wordt middels een zijafvoerband apart uit de machine gevoerd. Hierdoor kunnen er twee eindproducten worden geproduceerd. Een zes-cilinder dieselmotor met

325 pk. zorgt voor de aandrijving van de machine. De motor drijft de breker rechtstreeks aan via een electro-hydraulisch bediende koppeling. Door deze directe aandrijving gaat er geen vermogen verloren en is een gunstig brandstofverbruik het resultaat. Daarnaast kan de motor direct reageren als er bij het breken van zware delen meer vermogen is gewenst. Er is geen vertraging door eventuele hydro-pompen of generatoren.

Voor meer informatie : www.marijs.nl

We maken er een mooie puinhoop van.

Voor al uw mobiele recyclingswerken

Verhuur van mobiele brekers, zeefinstallaties, shredders en mobiele sorteer-units.

Tevens accepteren wij met asbest verontreinigde afvalstromen voor bewerking en/of storten.

Nu ook inname en verwerking van niet asbesthoudende golfplaten.

Valkseweg 62
Postbus 99
3770 AB Barneveld

T 0342 - 406 406
F 0342 - 406 400

recycling@vink.nl
www.vink.nl

Vink

Stougie vertegenwoordigt nu ook LUT Metalltechnik

Sinds eind mei 2010 vertegenwoordigt Stougie v.o.f. nu ook de Duitse fabrikant van brekers LUT Metalltechnik. Naast het agentschap van CRACO GmbH (fabrikant van slijtdelen) is LUT een belangrijke aanvulling. Daardoor kunnen wij de klant naast slijtdelen nu ook van brekerdelen zoals poelies, behuizingen, spindels en bijvoorbeeld hydrauliek voorzien.

LUT heeft naast een eigen fabriek ook twee montageploegen die graag onderdelen monteren, breekinstallaties repareren en onderhouden en/of bijvoorbeeld ter plekke rotoren oplassen en balanceren. In de fabriek in Lengerich kan LUT brekers compleet reviseren en voorzien van opties zoals een beter presterende rotor, hydraulische bediening van de prallwerken of een nieuwe sturing. Naast roterende brekers geeft LUT ook kaakbrekers en bijvoorbeeld zeefmachines een tweede leven. Tevens bouwt LUT Metalltechnik complete vaste en mobiele breekinstallaties. Bekende LUT installaties in Nederland zijn o.a. die van Dura Vermeer - Vijfhuizen,

Langezaal - Haaksbergen en Dusseldorp - Lichtenvoorde. Recent is ook een nieuwe breekinstallatie aan Putman in Westervoort geleverd.

Sterke punten

Specifieke eigenschappen/voordelen van de roterende brekers van LUT Metalltechnik zijn:

- grote voorbreekruimte waardoor de slaglijsten beduidend minder slijten en de breker meer capaciteit heeft;
- zeer zwaar uitgevoerde prallwerken waardoor de breker minder 'klappert' en minder eindkorrel produceert;
- alle prallplaten zijn onderling uitwisselbaar en omkeerbaar waardoor ze volledig te benutten ('op te slijten') zijn;
- hoog eigengewicht van de prallwerken dat resulteert in een hoge verkleiningsgraad en een laag aandeel overkorrel;
- de relatieve hoekige bouw van de LTP-breker geeft de beide prallwerken een grote ruimte om uit te wijken voor 'vreemde' voorwerpen (bijvoorbeeld staal);

- slaglijstvorm aanpasbaar aan wens van klant (bijvoorbeeld gelijk aan reeds in bezit zijnde breker).

Net als bij CRACO GmbH doet u rechtstreeks zaken met de fabriek. De kortste weg en geen 'ruis op de lijn'. Voor meer informatie: www.lut-metalltechnik.de

LUT roterende breker met zijn kenmerkende hoekige vorm.

Beelen zet LZV in voor transport

Je ziet ze nog niet veel op de weg, maar daar komt verandering in. De transportsector onderkent meer en meer de voordelen van lang en zwaar vervoer (LZV). Ook Beelen Midden Nederland heeft inmiddels haar wagenpark uitgebreid met zo'n LZV-combinatie.

Scania G420 L bakwagen met daaraan gekoppeld een dolly met oplegger

"Sinds augustus rijden wij met een Scania G420 L bakwagen met daaraan gekoppeld een dolly met oplegger. Deze combinatie meet 25,25 meter, hetgeen de maximale lengte voor LZV-configuraties in ons land is. De oplegger is uitgerust met een zogenaamde 'walking floor'. Inmiddels is dat voor trailers een vrij algemene voorziening, die het lossen van bulkgoederen vergemakkelijkt. Ook de bakwagens hebben wij met een dergelijke voorziening laten uitrusten. In Nederland zijn wij daarmee de eerste," geeft directeur Henry de Vries van Beelen Midden Nederland desgevraagd aan.

Overwegingen

"Wij vervoeren nogal wat volumieuze producten met een laag soortelijk gewicht. Uit oogpunt van milieu en kosten willen wij zoveel mogelijk kuubs per transport vervoeren. Vanuit die optiek is LZV een positieve ontwikkeling te noemen.

In Nederland mogen vrachtwagens maximaal 18,75 meter lang zijn en maximaal 50 ton wegen. Voor LZV-combinaties geldt een uitzondering op deze algemene regel. De verschillende combinaties met een laadvloer van minimaal 18 meter mogen een totale lengte van maximaal 25,25 m hebben en een totaalgewicht van 60 ton niet overschrijden. De eerlijkheid gebiedt op te merken dat er ook nadelen zijn. Eén daarvan is dat zo'n combinatie niet op alle wegen mag rijden. Er zijn in ons land een aantal trajecten daarvoor vrijgegeven en wil je daarvan afwijken dan vergt dat een afzonderlijke vergunning.

Ook voor de chauffeur gelden aanvullende eisen. Naast het CE-rijbewijs moet hij ook in het bezit zijn van een LZV-certificaat," aldus De Vries. Een andere overweging is dat een aantal eindverwerkers op relatief grote afstand van Beelen Midden Nederland zit. De Vries: "Om tijd en geld te sparen is het dan gewenst om zoveel

mogelijk volume in een keer van A naar B te brengen. Met deze combinatie kunnen wij 160 m³ vervoeren."

Eén schaap

'Als er één schaap over de dam is volgen er meer', zo luidt het gezegde. Geldt dat ook voor Beelen Midden Nederland? De Vries: "De combinatie is specifiek gebouwd op onze specificaties. Vanzelfsprekend hebben wij daar positieve verwachtingen over, maar feit is dat dit eerst nog maar eens in de praktijk moet worden bewezen. Als dat het geval is, sluit ik zeker niet uit dat er meer zullen volgen."

Kalender vakbeurzen symposia congressen

- Afvalconferentie**
 Op 6 oktober a.s. vindt de zesde editie van de Afvalconferentie plaats in het NH Barbizon Palace te Amsterdam.
 Voor meer informatie: www.afvalconferentie.nl
- Milieu 2010**
 In de Brabanthallen te 's Hertogenbosch zal van 12 tot en met 14 oktober 2010 de eerste editie van de nationale beurs Milieu 2010 worden gehouden.
 Voor meer informatie: www.milieuvakbeurs.nl
- Nationale Duurzame Energie Conferentie 2010**
 Op 14 oktober, tijdens de vakbeurzen Energie, Milieu en Surface, vindt de conferentie plaats in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch.
 Meer informatie zie: www.DEconferentie.nl
- Sloopwerk Vakdagen**
 Op 4 en 5 november a.s. zal in het Expo te Houten de tweede editie van de Sloopwerk Vakdagen plaatsvinden.
 Voor meer informatie: tel. 030 - 666 63 58.
- Venice 2010**
 Van 8 tot en met 11 november a.s. vindt in Verona (Italië) het derde internationale symposium voor energierugwinning uit biomassa en afval plaats.
 Voor meer informatie: www.venicesymposium.it
- Betondag 2010**
 Op 18 november 2010 zal in De Doelen te Rotterdam dit jaarlijks terugkerende evenement plaatsvinden.
 Voor meer informatie: Betonvereniging Gouda
- Pollutec 2010**
 Van 30 november tot en met 2 december wordt in de Euro Expo te Lyon voor de 24ste keer de internationale vakbeurs voor milieutechnologie Pollutec gehouden.
 Voor mee informatie: www.pollutec.com
- Symposium Bouwprognoses 2010-2015**
 Het BlomBerg Instituut organiseert op 9 december a.s. in kasteel De Vanenburg te Putten het symposium Bouwprognoses 2010-2015.
 Voor meer informatie: tel. 073 - 684 25 25.
- InfraTech 2011**
 Onder het motto 'Samenwerken in de InfraKeten' wordt van 11 t/m 14 januari 2011 in Ahoy Rotterdam de InfraTech 2011 gehouden.
 Voor meer informatie: www.infratech.nl

Colofon

Redactieraad

G. A. Klein
 M.S.M. de Vries
 P.M. Broere
 M. van Lenten
 K. van Stekelenburg

Redactie

CEV-Producties
 Morelstraat 50, 3235 EL Rockanje
 Tel. (0181) - 40 44 46
 Fax (0181) - 40 13 53
 E-mail cevprod@worldonline.nl

Vormgeving

FrenkDesign, Mirelle Vegers
 Oude Vlijmenseweg 190D
 5223 GT 's-Hertogenbosch
 Tel. 06 - 38 79 65 23
 E-mail info@frenkdesign.nl
 Website www.frenkdesign.nl

Eindredactie en beheer adressenbestand

BRBS Recycling
 Van Heemstraweg West 2b
 5301 PA Zaltbommel
 Tel. (0418) - 68 48 78
 Fax (0418) - 51 54 53
 E-mail info@brbs.nl
 Website www.brbs.nl

Advertenties

Mooijman Marketing & Sales
 t.a.v. dhr. D. Mooijman
 J. Röntgenstraat 17,
 2551 KS Den Haag
 Tel. (070) - 323 40 70
 Fax (070) - 323 71 96

De redactie is niet verantwoordelijk voor de advertenties in dit blad.

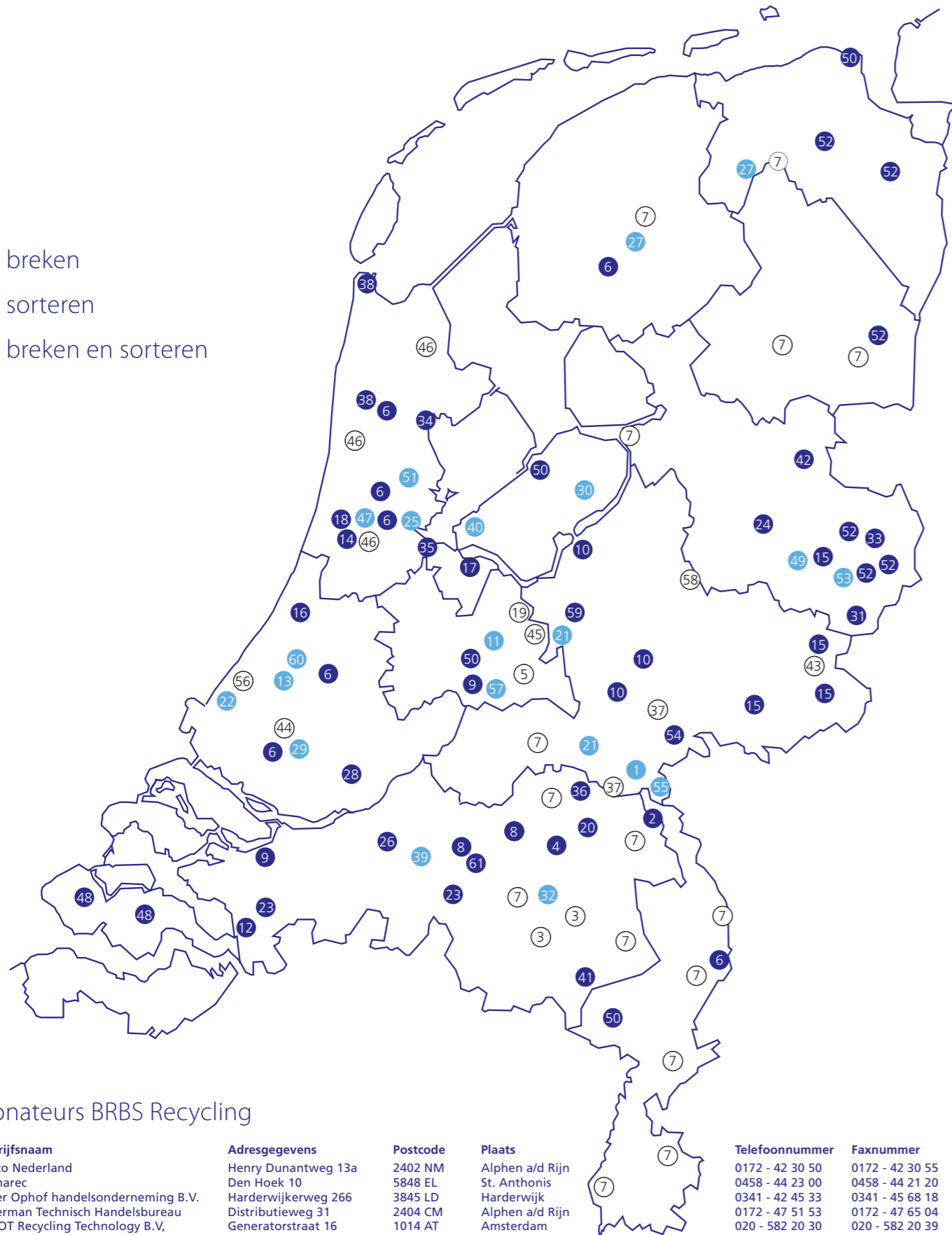
Druk

Drukkerij Quadraat B.V.,
 Postbus 1011
 3260 AA Oud-Beijerland

BEwerken (ISSN-nummer 1566 - 9181) is gedrukt op Reviva Mega Gloss gerecycled papier en ingeseald in met de grootst mogelijke zorg vervaardigd polyethyleen, opdat zo min mogelijk schadelijke stoffen in ons milieu achterblijven.

Locaties leden BRBS Recycling

- breken
- sorteren
- breken en sorteren

Donateurs BRBS Recycling

Bedrijfsnaam	Adresgegevens	Postcode	Plaats	Telefoonnummer	Faxnummer
Craco Nederland	Henry Dunantweg 13a	2402 NM	Alphen a/d Rijn	0172 - 42 30 50	0172 - 42 30 55
Demarec	Den Hoek 10	5848 EL	St. Anthonis	0458 - 44 23 00	0458 - 44 21 20
Jager Ophof handelsonderneming B.V.	Harderwijkerweg 266	3845 LD	Harderwijk	0341 - 42 45 33	0341 - 45 68 18
Laverman Technisch Handelsbureau	Distributieweg 31	2404 CM	Alphen a/d Rijn	0172 - 47 51 53	0172 - 47 65 04
NIHOT Recycling Technology B.V.	Generatorstraat 16	1014 AT	Amsterdam	020 - 582 20 30	020 - 582 20 39
C. van der Pols & Zn. B.V.	Stationsweg 36	3214 VK	Zuidland	0181 - 45 88 45	0181 - 45 21 14
Saes International B.V.	Schatbeurdelaan 8c	6002 ED	Weert	0495 - 56 19 29	0495 - 56 18 96
SCM Adviesgroep	Westhoven 2	6042 NV	Roermond	0475 - 42 01 65	0475 - 31 15 58
Van der Spek Vianen BV	De Limiet 14	4131 NR	Vianen	0347 - 36 26 66	0347 - 37 28 74
Verachtert Nederland B.V.	De Bloemendaal 8	5221 EC	's-Hertogenbosch	073 - 640 41 11	073 - 641 97 40
Verhoeven Grondverzetmachines B.V.	Den Engelsman 2	6026 RB	Maarheeze	0495 - 59 66 66	0495 - 59 66 99
Wirtgen Nederland B.V.	Velsenstraat 1	4251 LJ	Werkendam	0183 - 44 92 37	0183 - 44 92 38

Ledenlijst

- 1 ● **ARN B.V.**
Postbus 7006, 6503 GM Nijmegen
t. 024 - 371 71 71
- 2 ● **AVG Recycling Heijen B.V.**
Postbus 160, 6590 AD Gennep
t. 0485 - 55 12 60
- 3 ○ **Baetsen Recycling B.V.**
Locht 100, 5504 RP Veldhoven
t. 040 - 205 44 80
Locatie: Son, t. 040 - 2054440
- 4 ● **Beekmans Recycling B.V.**
Hurkske 28, 5469 PJ Erp
t. 0413 - 21 23 22
- 5 ○ **Beelen Midden-Nederland BV**
Schonauwensweg 8, 3991 MC Houten
t. 030 - 635 33 55
- 6 ● **Bentum Recycling B.V.**
Vondelingenplaat 17, 3197 KL Vondelingenplaat, t. 010 - 472 40 80
Locaties:
Alphen a/d Rijn (APR), t. 0172 - 49 30 05
Amsterdam, t. 020 - 611 82 95
Heerenveen (BRC), t. 0513 - 61 51 27
Heerhugowaard (HAL), t. 072 - 571 25 00
Keunen Recycling, Venlo, t. 077 - 324 01 23
Vondelingenplaat Rt. (REKO), t. 010 - 472 40 80
Zaandam (ZPR), t. 075 - 684 71 50
- 7 ○ **Bowie Recycling B.V.**
Postbus 35, 5450 AA, Mill
t. 088 - 088 77 00 (algemeen nummer)
Locaties:
Boxtel, Brunssum, Emmen, Genemuiden, Helmond, Hogeveen, Hoogkerk, Joure, Maastricht, Montfort, Nuland, Roermond, Tiel, Venlo, Wanroy
- 8 ● **Brabant BreCom B.V.**
Nieuwkuikseweg 2, 5268 LE Helvoirt
t. 0411 - 64 19 97
Locatie: Udenhout, t. 0411 - 641997
- 9 ● **BRL bv**
Batuwseweg 44, 3412 KZ Lopikerkapel
t. 0348 - 55 18 86
Locatie: Moerdijk, t. 0348 - 55 18 86
- 10 ● **Bruil infra bv**
Postbus 498, 6710 BL Ede
t. 0318 - 62 77 00
Locaties:
Harderwijk, t. 0341 - 42 20 24
Wageningen, t. 0317 - 46 85 20
- 11 ● **Containerbedrijf Dorrestein B.V.**
Fornheselaan 180, 3734 GE Den Dolder
t. 030 - 225 05 44
- 12 ● **DD Recycling**
v. Konijnenburgweg 56-58,
4612 PL Bergen op Zoom
t. 0164 - 24 39 37
- 13 ● **De Milieu Express**
Radonstraat 231, 2718 SV Zoetermeer
t. 079 - 363 30 30
- 14 ● **Dura Vermeer Reststoffen BV**
Postbus 149, 2100 AC Heemstede
t. 023 - 752 9000
- 15 ● **Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek B.V.**
Postbus 31, 7130 AA Lichtenvoorde
t. 0544 - 39 55 55
Locaties:
Borne, t. 0544 - 39 55 55
Doetinchem, t. 0544 - 39 55 55
Eibergen (Penterman), t. 0544 - 39 55 55
- 16 ● **H.H. van Edmond B.V.**
Postbus 89, 2230 AB Rijnsburg
t. 071 - 402 42 41
- 17 ● **Feep v/d Heiden Puinrecycling B.V.**
Postbus 122, 1260 AC, Blaricum
t. 035 - 538 36 20
- 18 ● **Gebr. Bottelier Sloophandel B.V.**
Postbus 9545, 2003 LM Haarlem
t. 023 - 531 94 43
- 19 ○ **Recycling Centrum Tammer B.V.**
Amersfoortsestraat 7, 3769 BR, Soesterberg
t. 0346 - 35 22 86
- 20 ● **Gebr. Van der Brand en Van Oort B.V.**
Koperslagerstraat 17, 5405 BS Uden
t. 0413 - 27 30 33
- 21 ● **Gerritsen Milieu Recycling b.v.**
Postbus 114, 3925 ZJ Scherpenzeel
t. 033 - 277 18 80
Locatie: Ochten, t. 0344 - 693303
- 22 ● **Haagse Recyling Maatschappij BV**
Zonweg 13, 2516 AK s Gravenhage
t. 070 - 382 51 38
- 23 ● **Heijmans Wegenbouw Landelijke Specialismen en Grondstoffen**
Postbus 1277, 5004 BG Tilburg
t. 013 - 572 86 00
Locatie: Heerle, t. 013 - 5728640
- 24 ● **Hoogbeem Raalte**
Stobbenbroekerweg 16, 8101 NT Raalte
t. 0572 - 35 22 50
- 25 ● **ICOVA**
Kajuitweg 1, 1041 AP Amsterdam
t. 020 - 6114011
- 26 ● **Jac. Caron Recycling B.V.**
Postbus 408, 4900 AK Oosterhout
t. 0162 - 43 39 66
- 27 ● **Jager Recycling B.V.**
Postbus 66, 9350 AB Leek
t. 0594 - 58 72 50
Locatie: Oudehaske, t. 0513-614500
- 28 ● **Julianahaven Vof Overslag en handelsbedrijf**
Postbus 8198, 3301 CD Dordrecht
t. 078 - 617 95 96
- 29 ● **KLOK Containers BV**
Molenvliet 4, 3076 CK Rotterdam
t. 010 - 492 92 92
- 30 ● **Kunststof Verwerking Nederland B.V.**
Biddingringweg 23, 8256 PB Biddinghuizen
t. 0321 - 330573
- 31 ● **Langezaal Afvalverwerking B.V.**
Postbus 198, 7480 AD Haaksbergen
t. 053 - 573 58 00
- 32 ● **Milieuservice Brabant B.V.**
Postbus 143, 5280 AC Boxtel
t. 0411 - 65 00 00
- 33 ● **Nijhoff Grindmaatschappij B.V.**
Bedrijvenpark Twente 239, 7602 KJ Almelo
t. 0546 - 58 13 33
- 34 ● **Ooms Producten bv**
Postbus 1, 1633 ZG Avenhorn
t. 0229 - 54 77 00
- 35 ● **PARO Amsterdam b.v.**
Postbus 20534, 1001 NM Amsterdam
t. 020 - 334 43 22
- 36 ● **Puinrecycling Oss B.V.**
Friezenweg 18, 5349 AW Oss
t. 0412 - 62 31 09
- 37 ○ **Putman Recycling B.V.**
Postbus 27, 6930 AA Westervoort
t. 026 - 311 21 51
Locatie: Wijchen, t. 024 - 641 10 27
- 38 ● **Recycling Den Helder**
Postbus 330, 1700 AH Heerhugowaard
t. 072 - 571 97 44
Locatie: Den Helder, t. 0223 - 63 75 84
- 39 ● **Recycling Dongen B.V.**
De Slof 36, 5107 RJ Dongen
t. 0162 - 31 49 20
- 40 ● **Recyclingmij. Vijfhoek Flevoland BV**
Bolderweg 14, 1332 AT Almere
t. 036 - 532 64 33
- 41 ● **Reiling Sterksel B.V.**
Postbus 2640, 6026 ZG Maarheeze
t. 040 - 226 15 54
- 42 ● **R.M.B. BV**
Postbus 165, 7770 AD Hardenberg
t. 0523 - 23 80 17
- 43 ○ **Rouwmaat Groep**
Postbus 74, 7140 AB Groenlo
t. 0544 - 47 40 40
- 44 ○ **Shanks Nederland B.V.**
Postbus 141, 2290 AC Wateringen
t. 0174 - 21 99 00
- 45 ○ **Smink Groep**
Lindeboomseweg 15, 3828 NG Hoogland
t. 033 - 455 82 82
- 46 ○ **Sortiva B.V.**
Postbus 72, 1800 AB Alkmaar
t. 0900 - 767 84 82
Locaties:
Halfweg, t. 0900 - 767 84 82
Middenmeer, t. 0900 - 767 84 82
- 47 ● **Stoel Milieu B.V.**
Vijfhuizerdijk 240, 2141 BL Vijfhuizen
t. 023 - 536 46 46
- 48 ● **Sturm en Dekker B.V.**
Kleverkerkseweg 24, 4338 PM Middelburg
t. 0118 - 59 27 20
Locatie: Goes, t. 0113 - 21 68 04
- 49 ● **Ten Brinke Recycling B.V.**
Postbus 277, 7460 AG Rijssen
t. 0548 - 53 86 85
- 50 ● **Theo Pouw bv**
Postbus 40329, 3504 AC Utrecht
t. 030 - 242 52 62
Locaties:
Eemshaven, t. 0596 - 54 89 00
Lelystad, t. 0320 - 23 69 66
Weert (Bodemsanering Nederland BV)
t. 0495 - 58 33 30
- 51 ● **Tol Milieu**
Contact 1-3, 1446 WB Purmerend
t. 0299-646602
- 52 ● **Twee 'R' Recycling Groep B.V.**
Welbergweg 71, 7556 PE Hengelo
t. 074 - 255 80 10
Locaties:
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Almelo
t. 0546 - 58 15 55
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Emmen
t. 0591 - 63 00 33
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Groningen
t. 050 - 318 28 18
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Hengelo
t. 074 - 243 26 57
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Mobilele
Puinrecycling, t. 074 - 255 80 10
Twee 'R' Recycling Groep B.V. Veendam
t. 0598 - 62 64 39
- 53 ● **Twence B.V.**
Postbus 870, 7550 AW Hengelo
t. 074 - 240 44 44
- 54 ● **Van Dalen B.V.**
Veilingweg 8, 6851 EG Huissen
t. 026 - 326 62 00
- 55 ● **Van Kesteren Recycling BV**
Postbus 147, 6560 AC Groesbeek
t. 024 - 397 54 54
- 56 ○ **Van Vliet Contrans**
Wateringsveld 1, 2291 HE Wateringen
t. 0174 - 29 78 88
- 57 ● **Van Vliet Groep**
Grote Wade 45, 3439 NZ Nieuwegein
t. 030 - 285 52 00
- 58 ○ **VAR BV**
Postbus 184, 7390 AD Twello
055 - 3018300
- 59 ● **Vink Aannemingsmaatschappij**
Postbus 99, 3770 AB Barneveld
t. 0342 - 406406
- 60 ● **Vliko**
Achthovenerweg 17B, 2351 AX Leiderdorp
t. 071 - 5892900
- 61 ● **Wolfs Aannemingsbedrijf B.V.**
Spendingenstraat 29, 5061 KM Oisterwijk
t. 013 - 528 22 58

Puin of parels?

U ziet uw puin waarschijnlijk als afval. Maar als wij puin zien, dan zien we 'parels'. Als specialist in het verwerken van restafval zetten wij bouw- en sloopafval om in waardevolle granulaten met KOMO-certificaat. Dat doen we bij onze recyclinginstallatie in Vijfhuizen, één van de grootste van ons land, maar met onze mobiele installatie kunnen we ook op locatie breken. Samen met Dura Vermeer spaart u bovendien het milieu, want met recycling krijgt puin een tweede leven. En dat is ook een hoop waard.

Dura Vermeer Reststoffen BV maakt deel uit van Dura Vermeer Groep NV, een innovatieve, ontwikkelende onderneming in bouw en infrastructuur met een jaarmzet van circa 1 miljard euro en 3500 medewerkers.

DURA VERMEER

Dura Vermeer Reststoffen BV

Postbus 149

2100 AC Heemstede

T (023) 752 90 00

dvr@duravermeerinfra.nl